

Tiede ja sattuma

Tervetuloa Tieteen päiville, joiden aiheena on vuonna 2015 sattuma. Nykymuotoisilla Tieteen päivillä on pitkä historia. Nyt jo viidennentoista kerran tuhannet ja taas tuhannet tieteen ystävät kokoontuvat kuulemaan ja keskustelemaan tieteen saavutuksista ja sen merkityksestä. Tällä kertaa keskitytään siihen, mitä tiede ja tutkimus kertovat sattumasta ja miten sattuma voi vaikuttaa tieteen tekemiseen.

Mutta mitä tekemistä tieteellä on sattuman kanssa? Eikö tutkimuksen eetos vaadi ankaraa systemaattisuutta ja epävarmuuden eliminoimista? Luonnon tapahtumilla on kai yksikäsitteiset syynsä? Vastauksia näihin kysymyksiin, jos niitä ylipäättään on, tullaan pohtimaan tulevien päivien aikana. Näkökulmia on monia: yhteiskunnan tutkimuksen vaihtoehdot lähestymistavat, politiikka ja taloustiede joskus kovin yllättävine skenaarioineen, luonnontieteen serendipiteetti ja ennalta-arvaamattomat löydöt, tekniikan ja lääketieteen innovaatiot, matemaatikkojen todennäköisyyslaskennan ennustava voima sekä sattuma taiteessa ja ihmisen arkielämässä.

Vielä kerran: tervetuloa Tieteen päiville! Tulitpa tänne sattumalta tai harkiten, teit joka tapauksessa oikean ratkaisun.

Ari Sihvola

Professori

Ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja

Hyvä tietää

Tieteen päivät on Suomen laajin suurelle yleisölle suunnattu tiedetapahtuma. Päivien tarkoituksena on tarjota uteliaalle yleisölle uusinta tutkimustietoa ja rationaalisen maailmankuvan rakennusaineita sekä kertoa tieteen mahdollisuuksista ja rajoista.

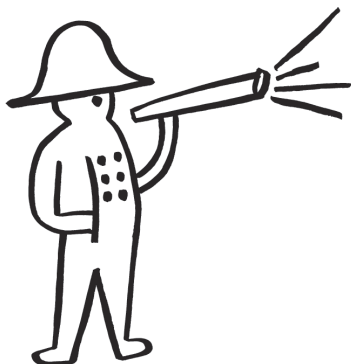
Tieteen päivät vuodesta 1977

Yksittäisiä Tieteen päiviä pidettiin vuosina 1922 ja 1926 Tutkijainkokous-nimellä sekä vuonna 1954 Tieteen päivät -nimellä. Säännöllisesti järjestettävät Tieteen päivät aloitettiin tammi-kuussa 1977. Tieteen päivät olivat aluksi joka viides ja sittemmin joka kolmas vuosi. Vuonna 2015 Tieteen päivät järjestetään siten 15. kerran ja tapahtuma täyttää 38 vuotta.

Suurelle yleisölle suunnattuja laaja-alaisia tiedetapahtumia järjestetään nykyisin Euroopassa lähes kaikkialla. Näistä suurin osa on käynnistetty viimeisen 20 vuoden aikana, joten suomalainen Tieteen päivät kuuluu Euroopan vanhimpiin tiedetapahtumiin. Sitä edeltää ainoastaan British Science Associationin tiedefestivaalit, joka on perustettu jo vuonna 1831!

Tieteen päivien tilaisuudet ovat olleet erittäin suosittuja. Keskimäärin kävijöitä on ollut noin 15 000. Vuonna 2013 tapahtumassa oli lähes 13 000 kävijää ja internetin välityksellä päiviä seurasi 5 000 ihmistä.

Tieteen päivien tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

Tieteen päivät - missä?

Tieteen päivien ohjelma 7.–11.1.2015 keskittyy Helsingin yliopiston päärakennukseen (Fabianinkatu 33).

Päärakennus, uusi puoli:

Ala-aula: infopiste, Tähtitieteellinen yhdistys Ursan planetaario ja näyttely sekä keskeiset tiedekustantajamme uutuuksikirjoineen, Tieteen päivien kahvila (Café Päärakennus, 1. krs).

2. kerros: sali 1

3. kerros: salit 5, 12–13, lehdistöhuone (sali 4)

4. kerros: pieni juhlasali

Porthania: sali I, III, ala-aula

Päärakennus, vanha puoli:

Juhlasali: avajaiset (7.1.2015)

Tapahtumia muualla:

”Tiesitkö tämän? Tiedettä Kampissa” Kampin kauppakeskuksessa 7.–8.1.2015 klo 15.00–19.00. Tieteen päiviin liittyvän yleisötapahtuman keskiössä on kahdeksan arjen esinettä, joiden kautta lähestytään tieteeseen liittyviä kysymyksiä.

Sibelius-lukion seminaari: ”Epävakaudesta vakauteen

– taloudesta Sibeliukseen” 8.1.2015 klo 12.00–14.15, Sibelius-lukion juhlasali, Liisankatu 13, 00170 Helsinki.

Tieteiden yö 8.1.2015 Kruununhaassa ja sen lähiympäristössä.

Nuorten päivä 9.1.2011 klo 10.00–14.00, Porthania I, III ja ala-aula.

Svenska litteratursällskapet i Finland: ”Slumpens skördar”, 9.1.2015, kl. 10.15–15.00, Ständerhuset, Snellmansgatan 9–11

Tieteen päivät muissa kaupungeissa

Tieteen päiviä on vuonna 2015 myös muualla Suomessa. Tapahtumat ovat pääosin kaksipäiväisiä. Niissä on sekä Tieteen päivien yhteistä ohjelmaa että paikkakunnan yliopiston omaa ohjelmaa.

Tieteen päivät Jyväskylän yliopistossa 14.–15.4.2015

Tieteen päivät Turussa 7.–8.5.2015

Tieteen päivät Itä-Suomen yliopistossa Joensuussa 28.8.2015 ja Kuopiossa 29.8.2015

Tieteen päivät Oulussa 1.–2.9.2015

Tieteen päivät Lapin yliopistossa Rovaniemellä 11.–12.9.2015

Lisätietoja: www.tieteenpaivat.fi/tieteen-paivat-muualla

Tieteen päivien 2015 ohjelmasta

Tieteen päivillä 2015 on ohjelmaa viisi päivää aamusta iltaan. Tarjolla on jälleen runsaudensarvi, josta voi ammentaa aineksia maailman tieteelliseen hahmottamiseen.

Tieteen päivien ajankohtaisena teemana on ”Sattuma – Slumpen”. Luvassa on monipuolinen kokonaisuus, jossa sattuman osaa elämässä ja tieteessä tarkastellaan eri tieteenalojen näkökulmista. Mistä sattumassa on kyse? Mihin ja miten se vaikuttaa? Voiko sattumaan varautua? Miten sattumaa voidaan hallita? Muun muassa näitä kysymyksiä tutkitaan suhteessa luontoon, yhteiskuntaan, talouteen, kulttuuriin ja inhimilliseen elämään.

Ohjelman perusrunko muodostuu luennoista ja paneelikeskusteluista. Mukana ovat suositut Päivän painit, joissa väitellään ajankohtaisista kiistakysymyksistä. Ohjelmaan kuuluu myös Tähtitieteellinen yhdistys Ursan planetaarioesityksiä, näyttelyjä, merkivuosi-iltoja ja palkintoja, kuten Vuoden tiedekirja ja Vuoden professori. Lisäksi tiedossa on mielenkiintoisia keskustelutilaisuuksia, joita järjestävät muun muassa Suomen tiedetoimittajain liitto, Ympäristötiedon foorumi ja kansalliset eettiset neuvottelukunnat. Torstaina 8.1. vietetään Tieteiden yötä eri puolilla Kruununhakaa. Tieteiden talolla on tieteellisten seurojen esitelmiä ja muuta ohjelmaa koko perheelle.

Uutuutena järjestetään Hyvä vai huono tiedeutinen? Goda eller dåliga vetenskapsnyheter? -tiedetoimittajien raati, ruotsiksi 8.1. ja suomeksi 9.1. Ohjelmaa järjestävät myös Helsingin kaupungin museo, Tiedekulma, Kansallisarkisto, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Tietokirjallisuuden edistämiskeskus, Suomen Pankin Rahamuseo, Into Kustannus, Tiedekirja ja Svenska litteratursällskapet i Finland.

Erityisesti opettajille ja nuorille suunnattu Nuorten päivä pidetään perjantaina 9.1. Porthaniassa. Luvassa on tiedeluentoja ja -esityksiä, Heureka-tiedetemppeja, Tähtitieteellinen yhdistys Ursan planetaario ja kiinnostavia työpajoja.

Uutena tapahtumakonseptina järjestetään toista kertaa kaupakeskus Kampissa 7.–8.1. ”Tiesitkö tämän? Tiedettä Kampissa” -yleisötapahtuma, jossa lähestytään tiedettä tuttuun arjen esi-
neiden kautta.

Tieteen päivien aikana julkaistaan myös päivien esitelmiin perustuva kirja *Kaikkea sattuu*. Kirjan kustantavat Gaudeamus ja

Tieteellisten seurain valtuuskunta ja toimittavat Ilari Hetemäki, Pauliina Raento, Hannu Sariola ja Tuomas Seppä.

Puhujina Tieteen päivillä on suuri joukko maamme eturivin tutkijoita akateemikoista yliopistojen kanslereihin, professoreista nuorempiin tutkijoihin. Esiintymässä on myös poliitikoita, toimittajia ja taiteilijoita sekä muutamia ulkomaalaisia luennoitsijoita. Kaikkiaan esiintyjiä vuoden 2015 Tieteen päivillä on noin 350.

Tieteen päivien avajaiset

Tieteen päivien avajaisissa on tarjolla puheita tieteen ja politiikan huipulta sekä eturivin muusikoiden esittämää päivien teemaan sopivaa musiikkia. Tieteen päivät avaa järjestelytoimikunnan puheenjohtaja, professori Ari Sihvola ja valtioneuvoston tervehdyksen esittää ulkoministeri Erkki Tuomioja. Avajaispuhujana on professori David Spiegelhalter Cambridgen yliopistosta. Päivien ”talonbändinä” on vuoden 1987 Tieteen päivistä alkaen toiminut kamariorkesteri Avanti!

Avantin esittämät kaksi soitinteatteripitoista teosta osuvat Tieteen päivien teemoihin sattuma ja vuorovaikutus. Jugoslavalais-ranskalaisen Vinko Globokarin teoksille on ominaista sosiaalinen vuorovaikutus, kiinnostus sosiaaliin sääntöihin ja niiden rikkomiseen. Sattuman kaltaisia asioita ei voi välttää hänen teoksessaan *La Ronde*, jossa muusikot kohtaavat suljetussa ympyrässä ja luovat teoksen tarkkoja sääntöjä noudattaen. Jukka Tiensuun teos *Kalaasi* on tarkkaan sävelletty eikä sisällä improvisaatiota. Vuorovaikutuksen elementti on silti voimakkaasti läsnä.

Tieteen päivien avajaisiin on vapaa pääsy.

Tiesitkö tämän? Tiedettä Kampissa

Kuka omistaa raitapaidan? Taltuttaako luonto stressin? Minkäläinen on puunhakkaamisen fysiikka? Riittääkö lunta lumilautailijoille tulevaisuudessa?

Koneen säätöön rahoittamassa Tiedettä Kampissa -tapahtumassa lähestytään tiedettä tuttuun arjen esineiden kautta. Tiedätkö sinä, mitä muumimukilla, aurinkopaneelilla, leivällä, kirveellä, raitapaidalla, marjapöimurillä tai lumilaudalla on tekemistä tieteen kanssa? Tule kuuntelemaan, millaisia uusia näkökulmia tutkijat löytävät tuttuihin arjen esineisiin.

”Tiesitkö tämän? Tiedettä Kampissa” -yleisötapahtuma järjestetään Kauppakeskus Kampissa 7.–8.1.2015 kello 15–19. Tapahtuman aikana kävijöillä on ilmainen sisäänpääsy Luonnontieteelliseen museoon ja Amos Andersonin taidemuseoon. Luonnontieteellinen museo on molempina päivinä auki klo 19:ään asti. Amos Anderssonin taidemuseo taas on keskiviikkona auki klo 20:een ja torstaina klo 18:aan saakka.

Tapahtuman ohjelma rakentuu usealle eri elementille. Päälavalla Kampin kauppakeskuksen keskusympyrässä kuullaan tutkijoiden kiinnostavia puheenvuoroja arjen esineisiin liittyvistä tieteellisistä aiheista. Lisäksi lavalla nähdään Pop-Up Heureka esityksiä ja sopraano Laura Pyrrö tulkitsemassa teoksia arjen esineisiin liittyen. Vuorovaikutuksellisenä elementtinä tapahtuma-alueella päivystää mystisiä tohtoreita. Myös tapahtuman eri toimijat esiintyvät omilla pisteillään Kampin keskuksen pohjakerroksessa.

Tapahtumaa toteuttamassa ovat: Suomen Akatemia, Suomen ympäristökeskus, LuontoPortti, Luomus, Tilastokeskus, Heureka, Metropolia Ammattikorkeakoulu, HSL, Tieteen päivät, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta, Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Koneen Säätiö.

Lisätietoja:

www.tieteenpaivat.fi/tieteen-paivat-2015/tiedetta-kampissa

Avajaispuhuja Tieteen päivillä

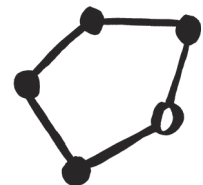
DAVID SPIEGELHALTER

Tieteen päivien avajaispuhuja on professori David Spiegelhalter Cambridgen yliopistosta. Hän esitelmöi 7.1.2015 klo 16.00 pidettävissä avajaisissa englanniksi aiheesta ”Can’t know, don’t know: the joy of living with uncertainty” (Mahdotonta tietää, en tiedä: epävarmuudessa elämisen ilo).

Spiegelhalter on koulutukseltaan tilastotieteilijä ja on opiskellut Oxfordin yliopistossa ja University College Londonissa. Hän on myös tehnyt laajaa työtä lääketieteellisen tutkimuksen parissa. Lokakuussa 2007 Spiegelhalter valittiin yleisen riskinhallinnan professoriksi Cambridgen yliopistoon.

Tutkimuksissaan Spiegelhalter on erikoistunut riskienhallinnan matematiikkaan ja filosofiaan. Hän on kiinnostunut erityisesti todennäköisyyksien ja epävarmuuksien ymmärrettävyydestä ja ennustettavuudesta ihmisten ja yhteiskunnan näkökulmasta. Spiegelhalter on lähestynyt todennäköisyyksiä ottaen huomioon myös sosiaalisten ja psykologisten kysymysten vaikutuksen. Hän on julkaissut tutkimusaiheistaan lukuisia kirjoja ja artikkeleita.

Spiegelhalter on vinyt aktiivisesti tutkimustuloksiaan myös tiedeyhteisön ulkopuolelle. Hän on juontanut BBC:n *Tails You Win: The Science of Chance* -dokumenttia, joka kuvailee todennäköisyyslaskennan käyttöä jokapäiväisessä elämässä. Lisäksi Spiegelhalter on kirjoittanut helpopolukuisia kirjoja tavallisen ihmisen elämän riskeistä ja todennäköisyyksistä. Hän pitää myös aiheesta blogia nimeltä *Understanding Uncertainty*.

Päivien järjestäjät

Tieteen päivien järjestäjinä ovat maamme tieteelliset seurat ja tiedeakatemia kokoava Tieteellisten seurain valtuuskunta, Suomen Kulttuurirahasto, Suomalainen Tiedeakatemia, Suomen Tiedeseura, Teknillisten Tieteiden Akatemia ja Svenska Tekniska Vetenskapsakademien i Finland. Nämä nimeävät kulloisillekin päiville ohjelmatoimikunnan.

Tieteen päivien 2015 järjestelytoimikunnan puheenjohtajana on professori Ari Sihvola sekä muina jäseninä professori Jaakko Hämeen-Anttila, professori Kristina Lindström, professori Pauliina Raento, professori Eero Saksman, professori Hannu Sariola, professori emeritus Jorma Sipilä, professori Marianne Stenius ja johtaja Teija Tiilikainen sekä pääsihteerinä Ilari Hetemäki.

Tieteen päivien 2015 suunnitteluryhmään kuuluvat tiedottaja Risto Alatarvas (Suomen Akatemia), tuottaja Katja Bargum (Yleisradio), ohjelmapäällikkö Paula Havaste (Suomalainen Tiedekeskus Heureka), tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki (Tieteellisten seurain valtuuskunta), pääsihteerinä Reetta Kettunen (Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta), tiedeasiamies Kalle Korhonen (Koneen säätiö) ja päätoimittaja Leena Rantajarvi (Suomen ympäristökeskus).

Tieteen päivien keskeisiä tukijoita ovat päivien taustaorganisaatioiden lisäksi muun muassa Tieteen tiedotus ry, Koneen Säätiö ja Helsingin yliopisto, joka tarjoaa Tieteen päivien käyttöön tilat.

Tieteen päivät sähköisesti ja kirjallisesti

Tarkempi ohjelmaopas julkaistaan syksyn aikana osoitteessa: www.tieteenpaivat.fi

Ohjelmaa voi seurata myös internetin välityksellä. Linkki videolähetyksiin on Tieteen päivien nettisivuilla. Osoitteesta löytyvät myös esitysten tallenteet. Unigrafia ja Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijat toteuttavat kuvauksen ja lähetyksen.

Tieteen päivät näkyvät ja kuuluvat myös YLE:n kanavilla (ks. yle.fi/tiede).

Tieteen päivistä on julkaistu perinteisesti myös päivien esitelmien perustuva kirja, joka on jäänyt pysyväksi dokumentiksi tapahtumasta. Tieteen päivien 2015 kirjan otsikko on *Kaikkeaa satuu* (kustantajina Gaudeamus ja Tieteellisten seurain valtuuskunta). Kirjan toimittavat Ilari Hetemäki, Pauliina Raento, Hannu Sariola ja Tuomas Seppä. Tieteen päivien esitysten pohjalta julkaistaan myös artikkeleita *Tieteessä tapahtuu* -lehdessä.

Aiempien Tieteen päivien

keskeinen anti on julkaistu teoksissa:

- ▶ *Kaikki syntyy kriisistä* (toim. Jaakko Hämeen-Anttila, Kimmo Katajala, Ari Sihvola ja Ilari Hetemäki, Gaudeamus ja Tieteellisten seurain valtuuskunta 2013).
- ▶ *Kaikki irti arjesta* (toim. Leif C. Andersson, Ilari Hetemäki, Riitta Mustonen ja Ari Sihvola, Gaudeamus 2011).
- ▶ *Kaikki evoluutiosta* (toim. Ilkka Hanski, Ilkka Niiniluoto ja Ilari Hetemäki, Gaudeamus 2009).
- ▶ *Rajalla. Tiede rajojaan etsimässä* (toim. Kari Raivio, Jan Rydman ja Anssi Sinnemäki, Gaudeamus ja Tieteellisten seurain valtuuskunta 2007).
- ▶ *Suhteellista? Einsteinin suhteellisuusteorian jalanjäljillä* (toim. Jan Rydman, Yliopistopaino ja Tieteellisten seurain valtuuskunta 2005).
- ▶ *Tiede ja muutos – aaveet ja haaveet* (toim. Jan Rydman, Tieteellisten seurain valtuuskunta 2003).
- ▶ *Tiede ja elämä* (toim. Jan Rydman, Tieteellisten seurain valtuuskunta 2001).
- ▶ *Matkalla tulevaisuuteen* (toim. Jan Rydman, Tieteellisten seurain valtuuskunta 1999).
- ▶ *Maailmankuvaa etsimässä* (toim. Jan Rydman, WSOY 1997, 4. painos 2000).
- ▶ *Tutkimuksen etulinjassa* (toim. Jan Rydman, WSOY 1995).
- ▶ *Imago Mundi – Ihmisen ja tieteen uudet maailmat* (toim. Raimo Lehti ja Jan Rydman, WSOY 1993).
- ▶ *Isaac Newton – Jättiläisen hartioilla* (toim. Raimo Lehti, Tapio Markkanen ja Jan Rydman, Tähtitieteellinen yhdistys Ursa 1988).
- ▶ *Perinteet ja tulevaisuus* (toim. Paavo Hohti, WSOY 1983).
- ▶ *Suomen tieteen ulottuvuuksia* (toim. Risto Kautto, WSOY 1978).
- ▶ *Tieteen päivät – Vetenskapens dagar 1954* (Helsinki 1955).

Tiedotusvälineet

Tiedotusvälineitä palvelee päivien aikana 7.–11.1.2015 lehdistöhuone yliopiston päärakennuksen (Fabianinkatu 33) kolmannessa kerroksessa (sali 4), puh. (09) 228 69 221.

Mistä lisätietoa? Muutoksia ohjelmassa?

Lisätietoja Tieteen päivistä, niiden ohjelmasta sekä mahdollisista muutoksista ja lisäyksistä antaa pääsihteeri Ilari Hetemäki. Tieteen päivät, Snellmaninkatu 13 00170 Helsinki, puh. (09) 228 69 227, sähköposti ilari.hetemaki@tsv.fi, info@tieteenpaivat.fi.

Ohjelmavihkojen ja julisteiden tilaukset: tilaukset@tieteenpaivat.fi
Tieteen päivien ohjelmaa päivitetään mahdollisten muutosten ja täydennysten osalta verkossa: www.tieteenpaivat.fi

Informaatiopiste Tieteen päivien aikana keskiviikosta sunnuntaihin 7.–11.1.2015: Helsingin yliopiston päärakennus, ala-aula, Fabianinkatu 33, puh. (09) 228 69 268.

Tieteen päivät 2015

Tieteen päivillä on kuusi aihekokonaisuutta:

- ▶ Sattuma tieteessä
- ▶ Sattuma historiassa ja kulttuurissa
- ▶ Sattuma yhteiskunnassa ja politiikassa
- ▶ Sattuma ihmisen elämässä
- ▶ Satunnaiset ilmiöt
- ▶ Vuorovaikutus

Kokonaisuuksiin ja niihin kuuluvien sessioiden kuvauksiin voi tutustua Tieteen päivien verkkosivuilla osoitteessa: www.tieteenpaivat.fi/tieteen-paivat-2015/ohjelma

AVAJAISET

Keskiviikko 7.1.2015 klo 16.00–17.30
Helsingin yliopiston juhlasali, Aleksanterinkatu 5

AVAUSSANAT

Ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja,
professori **Ari Sihvola**

VALTIONEUVOSTON TERVEHDYSSANAT

Ulkoministeri **Erkki Tuomioja**

MUSIIKKIA

Jukka Tiensuu: *Kalaasi*
Vinko Globokar: *La Ronde*

AVAJAISESITELMÄ

Can't know, don't know:
the joy of living with uncertainty
(Mahdotonta tietää, en tiedä:
epävarmuudessa elämisen ilo)
Professori **David Spiegelhalter**
(The University of Cambridge)

Musiikkiesitykset: Avanti!

Tieteen päivät 2015 ohjelma

keskiviikko–torstai 7.–8.1.2015

	SALI 1	PIENI JUHLASALI	SALI 13	SALI 5	SALI 12	TAPAHTUMIA MUUALLA
7.1. keskiviikko			7.1. keskiviikko			
9.00						9.00–10.00 Toimittajien aamukahvit Cafe Päära-kennuksessa. Kahvilan koko ohjelma s. 67.
10.00	10.00–12.00 Sattuma ja universumi	10.00–12.00 Sattuman satoa ja vaikutusta tiedeinstituuteissa				
11.00			11.00–13.00 Kausaliteetti ja sattuma	11.00–13.00 Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vaikutusten ennustettavuus		Ursan planetaario (PR, ala-aula): 11.00, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00, 15.00, 16.00.
12.00	12.15–14.15 Voiko maailmansota olla sattuma – entä Suomen sisällissota?	12.15–14.15 Satunnaisuus jumalten tahdon ilmaisijana			12.15–14.15 Vesittykö vai jalostuuko tutkimus-tieto matkalla päätöksentekijöille?	
13.00			13.00–14.00 Miten minusta tuli tutkija?	13.15–13.45 Vuoden tiedekirja -palkinto		
14.00	14.30–15.30 Päivän paini: Aate vai pragmatia?	14.30–16.30 Sattuma lajien ja yksilöiden kehityksessä	14.00–16.00 Yliopistojen linjat ja sattuman kauppa	14.00–16.00 Sattuma ja yhteiskunnallinen kehitys		
15.00						15.00–19.00 Tiedettä Kampissa
16.00			16.00–18.00 Kuolema: kohtalo ja sattuma			16.00–17.30 Avajaiset (PR, juhlasali)
8.1. torstai			8.1. torstai			
9.00						9.00–10.00 Toimittajien aamukahvit Cafe Päära-kennuksessa. Kahvilan koko ohjelma s. 67.
10.00	10.00–12.00 Sattuma ja maailman avartuminen	10.00–12.00 Serendipisyys: onnekkaiden oivallusten historiaa tieteessä	10.00–11.00 Tiedeuutinen – kovaa duunia vai silkkaa sattumaa	10.00–12.00 Vakuutus ja sattuma	10.00–12.00 Todennäköisyydellä sattuman kimppuun	
11.00						Ursan planetaario (PR, ala-aula): 11.00, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00, 15.00.
12.00	12.00–14.00 Voitto ja häviö urheilussa	12.00–14.00 Raha-pelaaminen: sattuman kauppaa ja sääntelyä	12.00–14.00 Satunnaisuus taloustieteessä	12.00–14.00 Addiktiot ja yhteiskunta	12.00–14.00 Kirjallisuuden estetiikka: kirjallisuus ja sattuma	12.00–14.15 Sibelius-lukion seminaari: Epävakaudesta vakauteen – taloudesta Sibeliukseseen
14.00	14.30–16.30 Päivän paini ja paneeli: Kohtaavatko energiapolitiikan ja ilmastonmuutoksen aikaikkunat?	14.00–16.00 Sattuma ja poliittiset liikkeet	14.30–16.30 Sattuma rikollisuudessa	14.00–16.00 "Heittääkö Jumala noppaa?" – kvanttimekaniikan haasteet	14.00–14.45 Goda eller dälga vetenskapsnyheter?	
15.00					15.00–18.00 Tiede, tutkimus ja ihmisoikeudet – paneelikeskustelu	15.00–19.00 Tiedettä Kampissa
16.00		16.00–18.00 Sota ja selviytyminen		16.00–18.00 Arkeologiset löydöt – onko tietomme menneisyydestä sattuman sanelemaa?		
17.00	17.00–19.00 Sattuma ohjaa virusten liikkeitä	17.00–18.00 Miten minusta tuli tutkija?				17.00–23.00 Tieteiden yö, Kruununhaka
18.00						18.00 Juhlavuosiuento: "Sävellykseni ovat perhosia" eli miten Sibeliuksesta tuli Sibelius. (Fabianinkatu 26)

Tieteen päivät 2015 ohjelma

perjantai–sunnuntai 9.–10.1.2015

	SALI 1	PIENI JUHLASALI	SALI 13	SALI 5	SALI 12	TAPAHTUMIA MUUALLA
9.1. perjantai		9.1. perjantai				
9.00						9.00–10.00 Toimittajien aamukahvit Cafe Päärakennuksessa. Kahvilan koko ohjelma s. 67
10.00	10.00–12.00 Parinvalinta ja lisääntyminen	10.00–12.00 Vuoden professori ja sattuma omalla uralla ja alalla – seminaari	10.00–12.00 Sattuma ja talous		10.00–12.00 Sattuma – kaaos – järjestys	10.00–14.00 Nuorten Päivä (PI, PIII, ala-aula)
11.00				11.00–13.00 Käyttäytymisgenetiikka		10.15–15.00 Slumpens skördar Ständerhuset (sal 3), Snellmangatan 9–11
12.00	12.00–14.00 "Entäs jos..." Sattumasta ja toteuttamattomista vaihtoehdoista Suomen historiassa	12.15–14.15 Tiede ja sattuma	12.00–13.00 Sattuman oikut tutkijan arjessa		12.00–14.00 Satunnaiset menetelmät matematiikan sovelluksissa	
13.00			13.00–15.00 Kummallisia hoitoja ja ihmeellisiä tuloksia	13.00–15.00 Sattuma maataloustieteiden haasteena ja edistäjänä		
14.00	14.30–15.30 Päivän paini: Ovatko tuloerot hyvää vai pahasta?	14.30–16.30 Sattuma, sopeutuminen ja sukupuoli				
15.00			15.00–18.00 Mitä sattumalöydös kertoo?	15.00–17.00 Slump och osäkerhet i vetenskap och samhällliga beslut	15.00–17.00 Sattumia metsässä	
16.00	16.00–18.00 Elämänvalinnat ja sattuma	17.00–19.00 Äkilliset kriisit ja katastrofit – kriisiviestinnän näkökulma				
10.1. lauantai		10.1. lauantai				
10.00	10.00–12.00 On lottovoitto syntynyt Suomeen – vai onko?	10.00–12.00 Vuorovaikutus musiikissa	10.00–12.00 Ajaudutaanko lamaan sattumalta?	10.00–12.00 Päätöksenteko ja mustat joutsenet		
11.00					11.00–14.00 Sattuman matematiikka ja todennäköisyysklinikka	Ursan planetaario (PR, ala-aula): 11.00, 12.00, 13.00, 13.30, 14.00, 14.30. Cafe Päärakennuksen ohjelma s. 67
12.00	12.00–14.00 Tietoisuus, tajunta, unet – ratkaisemattomia arvoituksia tieteelle?	12.00–14.00 Sattuma sopassa - turvallista ja vaarallista ruokaa kautta aikojen	12.00–14.00 Vapaa tahto ja sattuma	12.00–14.00 Inspiraatiota vai sattumaa		
14.00	14.30–15.30 Päivän paini: Luoko markkinatalous demokratiaa?	14.30–16.30 Säättä sattumalta	14.00–16.00 Demoskeneä vai Tekes-tukea – suomalaisen peliteollisuuden menestystekijät	14.00–16.00 Onko sattumalla sijaa nykykirjallisuudessa?		
11.1. sunnuntai		11.1. sunnuntai				
12.00	12.00–14.00 Mitä on taiteellinen tutkimus?	12.00–14.00 Sattuma talouden ja teknologian historiassa	12.00–15.00 Sattuma kielessä ja kieliklinikka	12.00–14.00 "Sattumoin kohdalleni osui..." Elämäkertakirjallisuus tarkastelussa	12.00–13.00 Björn Kurtén -palkinto	Ursan planetaario (PR, ala-aula): 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00, 14.30. Cafe Päärakennuksen ohjelma s. 67
14.00	14.30–15.30 Päivän paini: Voiko tiede olla demokraattista?	14.15–16.15 Epävarmuuden sietämätön raskaus ja keveys				
15.00			15.00–17.00 Lääkehoidojen sivuvaikutukset: sattumaa vai pelkkää genetiikkaa?			

KESKIVIIKKO 7.1.2015**10.00–12.00 SATTUMA JA UNIVERSUMI**

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Karri Muinonen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Yliopistonlehtori **Syksy Räsänen** (Helsingin yliopisto): Universumin synty
- ▶ Professori **Karri Muinonen** (Helsingin yliopisto): Aurinkokuntien synty – eksoplaneetat
- ▶ Dosentti **Kirsi Lehto** (Turun yliopisto): Elämän synty

10.00–12.00 SATTUMAN SATOA JA VAIKUTUSTA TIEDEINSTITUUTEISSA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

Järjestäjä: Tiedeinstituuttifoorumi

- ▶ Puheenjohtaja: johtaja **Jari Pakkanen** (Suomen Ateenan-instituutti)
- ▶ Johtaja **Jari Pakkanen** (Suomen Ateenan-instituutti): Tilastollista tulkintaa antiikin arkkitehtien työskentelystä – sattuman sulkeminen pois tulkintavaihtoehdoista
- ▶ Johtaja **Raija Mattila** (Suomen Lähi-idän instituutti): Sattumako on sanellut, mitä tiedämme Assyriasta?
- ▶ Johtaja **Auli Leskinen** (Suomen Madridin-instituutti): Sattuma Latinalaisen Amerikan taiteen tutkimuksessa
- ▶ Johtaja **Kauko Laitinen** (Suomen Japanin-instituutti): Sattumat itä-aasialaisessa ajattelussa
- ▶ Johtaja **Tuomas Heikkilä** (Suomen Rooman-instituutti): Sattumien summa? Kalenterimme Euroopan kulttuurihistorian peilinä

11.00–11.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

11.00–13.00 KAUSALITEETTI JA SATTUMA

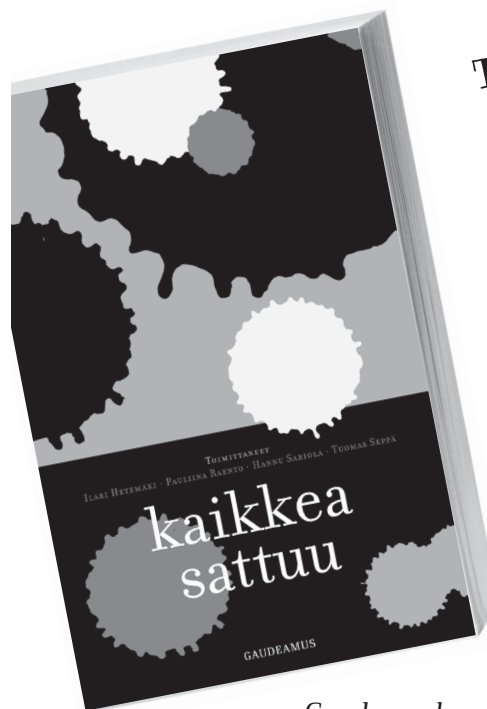
Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Petri Ylikoski** (Helsingin yliopisto)

Tieteen päivien virallinen kirja

Toimittaneet Ilari Hetemäki, Pauliina Raento,
Hannu Sariola & Tuomas Seppä

Kaikkea sattuu

Tarjous-
hinta

15 €

(ovh 21 €)

Kirja myynnissä
Gaudeamus myyntipisteessä.

Tervetuloa tutustumaan koko valikoimaamme sekä muiden kustantajien tietokirjoihin **Gaudeamus Kirja & Kahviin** (Kaisa-talo, Vuorikatu 7). Tieteen päivien aikana **tietokirja-ale** myös myymälässämme!

GAUDEAMUS

Tiedon puolella.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Vuoden Professorin 2015 julkistaminen Sattuma omalla uralla ja alalla -seminaari

perjantai 9.1.2015 klo 10.00 - 12.00
Helsingin yliopiston päärakennus,
pieni juhlasali (4. kerros)

Jo perinteiseen tapaan Professoriliitto julkistaa
Tieteen päivillä Vuoden Professorin.

Julkistuksen jälkeisessä seminaarissa viisi aiempaa Vuoden
Professoria kertoo, onko sattumalla ollut sijaa omalla uralla
ja alalla.

- **Pertti Alasuutari** (Vuoden Professori 2014, sosiologia,
Tampereen yliopisto): Miten minusta tuli sosiologi?
- **Eva-Mari Aro** (Vuoden Professori 2013, kasvitiede,
Turun yliopisto): Tiedeura voi olla sattumien summa
- **Markku Kulmala** (Vuoden Professori 2012, fysiikka,
Helsingin yliopisto): Matkalla tuntemattomaan
- **Kaisa Häkkinen** (Vuoden Professori 2007, suomen kieli,
Turun yliopisto): Sattuma vai sallimus?
- **Erik T. Tawaststjerna** (Vuoden Professori 2006,
pianomusiikki, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia):
Muusikon uravalinta on tehtävä lapsena

Tervetuloa!

www.professoriliitto.fi

- Dosentti **Jaakko Kuorikoski** (Helsingin yliopisto):
Indeterministinen kausaatio
- Professori **Esa Läärä** (Oulun yliopisto):
Satunnaistaminen ja kausaalipäättely
- Filosofian maisteri **Päivi Seppälä** (Helsingin yliopisto):
Historiallinen kontingenssi

11.00–13.00 ILMASTONMUUTOKSEN HILLINNÄN JA VAIKUTUSTEN ENNUSTETTAVUUS

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

Järjestäjä: Suomen Akatemia, FICCA-ohjelma

- Puheenjohtaja: professori **Atte Korhola** (Helsingin yliopisto)
- Tutkimusprofessori **Markku Viitasalo**
(Suomen ympäristökeskus): Millaisia ovat Itämeren
tulevaisuuden vaihtoehdot? Onko sattumalla sijaa?
- Professori **Ari Laaksonen** (Ilmatieteen laitos): Ilmaston
säätely – täsmäteknikkaa vai sattumanvaraista sähläystä?
- Professori **Raimo Lovio** (Aalto-yliopisto):
Uudet innovaatiot ilmastonmuutoksen hillinnässä:
syntyvätkö ne sattumalta vai ennustettavasti?

12.00–12.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa
20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- Liput Ursan tiskiltä.
- Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.15–14.15 VOIKO MAAILMANSOTA OLLA SATTUMA – ENTÄ SUOMEN SISÄLLISSOTA?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- Puheenjohtaja: professori **Pertti Haapala**
(Tampereen yliopisto)
- Filosofian tohtori **Tuomas Hoppu** (Tampereen yliopisto):
Suomi maailmojen sodassa
- Professori **Markku Kuisma** (Helsingin yliopisto):
Sattumalta itsenäistynyt maa
- Professori **Pertti Haapala** (Tampereen yliopisto):
Yhteiskunnan pakottavat rakenteet
- Filosofian tohtori **Tuomas Tepora** (Helsingin yliopisto):
Se olikin suunniteltua – sisällissodan jälkikuva

12.15–14.15 SATUNNAISUUS**JUMALTEN TAHDON ILMAISIJANA**

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: dosentti **Raija Mattila** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Professori **Martti Nissinen** (Helsingin yliopisto):
Oraakkeli sattuman kesyttäjänä
- ▶ Professori **Mika Kajava** (Helsingin yliopisto):
Arpaoraakkelit antiikin maailmassa
- ▶ Dosentti **Tom Sjöblom** (Helsingin yliopisto):
Muinaisirlantilaiset tabut ja jumalten tahto

**12.15–14.15 VESITTYKÖ VAI JALOSTUUKO
TUTKIMUSTIETO MATKALLA PÄÄTÖKSENTEKIJÖILLE?**

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

Järjestäjä: Ympäristötiedon foorumi

- ▶ Puheenjohtaja: Vuoden tiedetoimittaja 2014, Suomen tiedetoimittajain liiton pääsihteeri **Ulla Järvi**
- ▶ Professori **Janne Kotiaho** (Jyväskylän yliopisto): Mitkä ovat päätöksenteon kompromissien ekologiset ja taloudelliset kustannukset? Esimerkkinä turvetuotantoalueiden sijoittelu.
- ▶ Erikoistutkija **Petrus Kautto** (Suomen ympäristökeskus): Poliitiikan vaikutusarviointia ja vaikutusarvioinnin politiikkaa
- ▶ Tutkimusprofessori **Jussi Simpura** (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos): Samean veden politiikkaa: verkostot tutkimuksen ja päätöksenteon kohtaamispaikkoina

12.30–12.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.00–14.00 MITEN MINUSTA TULI TUTKIJAJ?

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

Paneelikeskustelu

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Ari Sihvola** (Aalto-yliopisto, radiotiede ja -tekniikka)
- ▶ Kansleri **Thomas Wilhelmsson** (Helsingin yliopisto, oikeustiede)
- ▶ Tohtoritutkija **Kaisa Matomäki** (Turun yliopisto, matematiikka)
- ▶ Akatemiatutkija **Miira Tuominen** (Jyväskylän yliopisto, filosofia)
- ▶ Tohtorikoulutettava **Tommi Rimpiläinen** (Aalto-yliopisto, kauppatieteet)

13.00–13.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.15–13.45 VUODEN TIEDEKIRJA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

Vuoden tiedekirja -palkinnon saajan julkistaminen.

Järjestäjä: Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen tiedekustantajien liitto.

13.30–13.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.00–16.00 YLIOPISTOJEN LINJAT JA SATTUMAN KAUPPA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: Pääsihteeri, filosofian tohtori **Panu Nykänen** (Teknillisten tieteiden akatemia)
- ▶ Adjunct professor **Pieter Dhondt** (Itä-Suomen yliopisto): Often decided by coincidence. The character of nineteenth-century university celebrations
- ▶ Doctor of Philosophy **Sébastien Soubiran** (University of Strasbourg): Showing excellence, the University of Strasbourg as a trademark of modernity of a Nation
- ▶ Filosofian tohtori **Sampsa Kaataja** (Tampereen yliopisto): Tiede ja kaupallisuus. Sattuman kautta tekniikan markkinoille.

14.00–16.00 SATTUMA JA YHTEISKUNNALLINEN KEHITYS

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Pekka Sulkunen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Dosentti **Erkki Kilpinen** (Helsingin yliopisto): Sattuman osuus yhteiskuntien evoluutiossa
- ▶ Professori **Risto Eräsaari** (Helsingin yliopisto): Sattuma ja systeemiteoria
- ▶ Tutkimusprofessori **Jussi Simpura** (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos): Sattuman hallinta yhteiskuntapolitiikassa

14.00–14.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.30–15.30 PÄIVÄN PAINI - Aate vai pragmatia?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Mattotuomari: valtiotieteiden tohtori, toiminnanjohtaja **Mikko Majander** (Kalevi Sorsa -säätio)
- ▶ Painijat: valtiotieteiden kandidaatti, Vasemmistonuorten puheenjohtaja **Li Andersson** vs. valtiotieteiden tohtori, Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja **Markku Jokisipilä** (Turun yliopisto)

14.30–16.30 SATTUMA LAJIEN JA YKSILÖIDEN KEHITYKSESSÄ

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Mikael Fortelius** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Akatemiaprofessori **Jukka Jernvall** (Helsingin yliopistosta): Hylkeet lirissä – sattumalta syrjäytyneet?
- ▶ FiDiPro-professori **Scott Gilbert** (Helsingin yliopisto ja Swarthmore-yliopisto, Philadelphia): Take a Chance on Me. The important role of chance in directing animal development toward certain phenotypes
- ▶ Professori **Mikael Fortelius** (Helsingin yliopisto): Homo sapiens fortunatus, sattumalta maailmanvalloittaja?

15.00–15.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

16.00–16.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.

- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

16.00–17.30 AVAJAISET

Päärakennus, juhlasali

- ▶ Katso ohjelma, s. 11.

16.00–18.00 KUOLEMA: KOHTALO JA SATTUMA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Järjestäjä: Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura
- Puheenjohtaja: valtiotieteiden tohtori **Ilona Pajari** (Jyväskylän yliopisto)
- ▶ Filosofian maisteri **Kirsi Kanerva** (Turun yliopisto): Sattuma ja kuolema perinteisissä kulttuureissa
- ▶ Oikeuslääkäri **Ursula Vala** (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos): Sattuma korjaa satoa – kohtaamisia viikatemies kanssa
- ▶ Terveystieteen dosentti **Anna Liisa Aho** (Tampereen yliopisto): Lapsen kuoleman satunnaisuus ja sen merkitykset

Lue ja tiedä!

TILAA NYT!

**Juha Suoranta & Sanna Rynänen:
TAISTELEVA TUTKIMUS**

Taisteleva tutkimus on perusteos, joka esittelee "taistelevat" tutkimusmenetelmät. Se on ensimmäinen suomenkielinen esitys kantaaottavista ja toiminnallisista tutkimusperinteistä sekä tutkimuksesta aktivismina.

**Jonathan Lyons:
VIISAUDEN TALO**

Länsimaiden arabialainen perintö
Vuosisatoja Rooman valtakunnan hajoamisen jälkeen keskiajan Eurooppa oli takapajuinen paikka. Samaan aikaan islamilainen kulttuuri kukoisti Persiasta Espanjaan. Kirja palauttaa kunnian menneisyyden arabialaisille oppineille.

Tilaa: www.intokustannus.fi, myynti@intokustannus.fi **into**

S.1.2015 TORSTAI

10.00–11.00 TIEDEUUTINEN

– KOVAA DUUNIA VAI SILKKAA SATTUMAA?

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

Järjestäjä: Suomen tiedetoimittajain liitto

► Tiede tuottaa kovia ja jännittäviä uutisia. Mutta onko kaikkia tiedeuutisia uskomisen? Entinen toimittaja ja nykyinen sosiaalipolitiikan professori **Heikki Hiilamo** haastaa suomalaisia tiedetoimittajia ja yleisön pohtimaan, voiko uutisen takana ollakin manipuloitu tiedekiista.

10.00–12.00 SATTUMA JA MAAILMAN AVARTUMINEN

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

► Puheenjohtaja: professori **Tapio Markkanen** (Helsingin yliopisto)

► Dosentti **Pekka Valtonen** (Tampereen yliopisto):

Sattuma ja tieto Amerikan löytämisessä ja kartoittamisessa

► Professori **Sami Moiso** (Helsingin yliopisto):

Tutkijat ja Suomen alueellinen löytäminen

► Professori **Tapio Markkanen** (Helsingin yliopisto):

Löytyikö maailmankaikkeus sattumalta?

10.00–12.00 SERENDIPISYYS:

ONNEKKAIDEN OIVALLUSTEN HISTORIAA TIETEESSÄ

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

► Puheenjohtaja: professori **Hannu Salmi** (Helsingin yliopisto)

► Professori **Leena Salmi** (Turun yliopisto):

Serendipisyys – tieteellinen ilmiö termin takana

► Professori **Hannu Salmi** (Helsingin yliopisto):

Onnekkaiden oivallusten historiaa

► Toimitusjohtaja, diplomi-insinööri **Ville Hevonkorpi**

(Primoceler Oy): Maailmanpatentti.

Miten pälkähti päähän hitsata lasia?

► Lääketieteen tohtori **Antti Mattila**:

Näkökulman vaihtuminen ja vaihtaminen

10.00–12.00 VAKUUTUS JA SATTUMA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

► Puheenjohtaja: professori **Turo-Kimmo Lehtonen**

(Tampereen yliopisto)

► Varatoimitusjohtaja **Esko Kivisaari** (Finanssialan Keskusliitto): Sattuma ja vakuutusmatematiikka

- Tutkimusprofessori **Olli Kangas** (Kela): Sattuman vaikutusten eliminoiminen sosiaaliturvan avulla
- Erikoistutkija **Jyri Liukko** (Eläketurvakeskus): Sattuma ja solidaarisuus

10.00–12.00 TODENNÄKÖISYYDELLÄ SATTUMAN KIMPPUUN

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

► Puheenjohtaja: professori emeritus **Elja Arjas** (Helsingin yliopisto)

► Filosofian maisteri **Jukka Kohonen** (Helsingin yliopisto): Havaintoesitys ennakkotiedon vaikutuksesta todennäköisyyteen

► Dosentti **Jukka Ranta** (Elintarviketurvallisuusvirasto Evira): Todennäköisyyksiä biljardipalloista riskilaskentaan

► Professori **Samu Mäntyniemi** (Helsingin yliopisto): Bayes-päätely ympäristöriskien arvioinnissa

11.00–11.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

► Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.

► Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.

► Liput Ursan tiskiltä.

► Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.00–14.00 VOITTO JA HÄVIÖ URHEILUSSA

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

► Puheenjohtaja: Huippu-urheiluyksikön asiantuntija **Leena Paavolainen** (Olympiakomitea)

► Erikoistutkija **Jouko Kokkonen** (Suomen Urheilumuseo): Sattumat urheilun muutostekijöinä

► Professori **Urho Kujala** (Jyväskylän yliopisto): Onko laji ja menestys määrätty geneeissämme?

► Yliopettaja **Timo Vuorimaa** (Haaga-Helia):

Mihin ominaisuuksiin harjoittelulla oikeastaan vaikutamme ja miten kunnan ajoitus onnistuu?

► Ortopedian ja liikuntalääketieteen erikoislääkäri

Tapio Kallio (Suomen Terveystalo): Ovatko loukkaantumiset ja vammautumiset urheilussa sattumaa vai valmennusvirheiden tulosta?

12.00–14.00 RAHAPELAAMINEN: SATTUMAN KAUPPAA JA SÄÄNTELYÄ

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Olli Alho**
- ▶ Professori **Mia Korpiola** (Turun yliopisto): Normeja nopan-heitosta – rahapelaamisen oikeushistoriaa entisajan Ruotsista
- ▶ Professori **Pauliina Raento** (Helsingin yliopisto): Rahapelaaminen, yhteiskunta ja kulttuuri Suomessa
- ▶ Filosofian tohtori **Jussi Palomäki** (Helsingin yliopisto): Pokeri tieteen apuvälineenä

12.00–14.00 SATUNNAISUUS TALOUSTIETEESSÄ

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Hannu Vartiainen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Dosentti **Tuomas Pekkarinen** (Valtion taloudellinen tutkimuskeskus): Tuloerojen satunnaisuus
- ▶ Apulaisprofessori **Topi Miettinen** (Hanken): Sattuma päätöksenteossa
- ▶ Professori **Klaus Kultti** (Helsingin yliopisto): Voidaanko talouden satunnaisuudesta päästä eroon?

12.00–14.00 ADDIKTIOT JA YHTEISKUNTA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: erikoistutkija, päätoimittaja **Tuukka Tammi** (Terveystieteiden tutkimuskeskus)
- ▶ Professori **Solja Niemelä** (Oulun yliopisto): Miksi toinen addiktoituu ja toinen ei?
- ▶ Valtiotieteiden lisensiaatti, filosofian maisteri **Susanne Uusitalo** (Turun yliopisto): Addiktio – uhka yksilön tahdolle vai vapaata toimintaa?
- ▶ Dosentti **Mikko Salasuo** (Nuorisotutkimusverkosto): Omistautuminen – tapa hallita mahdollisuuksien paljoutta

12.00–14.00 KIRJALLISUUDEN ESTETIIKKA: KIRJALLISUUS JA SATTUMA

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

Paneelikeskustelu

- ▶ Puheenjohtaja: yliopistonlehtori **Vesa Haapala** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Kirjailija, filosofian tohtori **Kristian Blomberg** (Jyväskylän yliopisto)

Terra Cognitan uutuudet

Nate Silver, *Signaali ja kohina, Miksi monet ennusteet epäonnistuvat, mutta jotkin eivät*, 560 sivua, € 50,00

Daniel Kahneman, *Ajattelu, nopeasti ja hitaasti*, 571 sivua, €50,00

Nassim Nicholas Taleb, *Antihauras, Asioita jotka hyötyvät epäjärjestyksestä*, 600 sivua, € 50,00

Osmo Tammisalo, *Mustaa valkoisella, Tiede ja kansojen älykkyys*, 250 sivua, € 40,00

Alex Pentland, *Sosiaalifysiikka, Miten hyvät ideat leviävät: uuden tieteenalan opetuksia*, 256 sivua, € 40,00

Jared Diamond, *Maailma eiliseen saakka, Mitä voimme oppia perinteisistä yhteiskunnista*, 600 sivua, €50,00

Daron Acemoglu ja James Robinson, *Miksi maat kaatuvat, Vallan, vaurauden ja varattomuuden synty*, 500 sivua, € 50,00

Pedro G. Ferreira, *Täydellinen teoria, Sata vuotta neroutta ja taistelua yleisestä suhteellisuusteoriasta*, 294 sivua, € 40,00

Lance Fortnow, *Kultainen pääsylippu, P ja NP ja mahdottoman tavoittelu*, 200 sivua, € 40,00

Ian Stewart, *17 yhtälöä, jotka muuttivat maailman*, 350 sivua, € 40,00

Charles Darwin, *Ihmisen polveutuminen*, 700 sivua, € 50,00

Hyvin varustetuista kirjakaupoista tai suoraan kustantajalta.

Terra Cognita Oy
www.terracognita.fi

Uskalla tietää!

Tähdet ja avaruus -lehti

Tähdet ja avaruus on yleistajuinen tiedelehti kaikille maailmankaikkeudesta kiinnostuneille. Ursan jäsenenä saat kahdeksan Tähdet ja avaruus -lehteä vuodessa kotiisi. Paperilehden lisäksi käytössäsi on digilehti arkistoinen. Liity jäseneksi www.ursa.fi

Juhani Anttila ja Tuukka Perhoniemi:

Popin ja Pikkukarhun avaruusseikkailu

Oivaltava avaruuskirja utelaille lapsille. Tarinan lisäksi kirja sisältää vinkit oman aurinkokunnan pienoismallin tekoon sekä tähtikartat. Sh. 23 €.

Esko Valtaoja:

Ensimmäinen koira Kuussa

Valtaojan kootut kolumnit. ”Yritän viihdyttää, valistaa ja ärsyttää, milloin missäkin järjestyksessä. Jokaiselle meistä tekee hyvää saada kahvit joskus väärään kurkkuun lehteä lukiessa.” Sh. 10 €.

Kai Myrberg ja Matti Leppäranta

Meret

Meret kertoo valtameristä, niiden virtauksista, jääoloista, ekologiasta, merivedestä sekä meren ja ilmakehän vuorovaikutuksesta, kuten ilmastonmuutoksen vaikutuksista meriin. Sh. 39 €.

Ursan tietokirjat ja planetaario Tieteen päivillä Päärakennuksen ala-aulassa.

www.ursa.fi
www.avaruus.fi
www.taivaanvahti.fi
www.ursa.fi/facebook

- Filosofian tohtori, tutkija **Juri Joensuu** (Jyväskylän yliopisto)
- Filosofian tohtori, tutkija **Merja Polvinen** (Tutkijakollegium/Helsingin yliopisto)

12.00–12.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- Liput Ursan tiskiltä.
- Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.00–14.15 EPÄVAKAUDESTA VAKAUTEEN

– TALOUDESTA SIBELIUKSEEN

Sibeliuksen juhlasali, Liisankatu 13

- Ylijohtaja **Juhana Vartiainen** (Valtion taloudellinen tutkimuskeskus): Voiko taloutta ennustaa?
- Professori **Veijo Murtomäki** (Sibeliuksen Akatemia): Tuliko perisuomalaisesta Sibeliuksesta sattumalta kansainvälinen suosikkisäveltäjä?
- Koulun opiskelijat esiintyvät tauoilla.
- Lisätietoja: lehtori **Marjo Mela**, puh. 041 440 1630, marjo.mela@edu.hel.fi

12.30–12.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- Liput Ursan tiskiltä.
- Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.00–13.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- Liput Ursan tiskiltä.
- Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.30–13.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.00–14.45 GODA ELLER DÅLIGA VETENSKAPSNYHETER

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- ▶ I sessionen Goda eller dåliga vetenskapsnyheter bedömer fyra professorer nya vetenskapliga rön under ledning av vetenskapsjournalisten **Marcus Rosenlund**. Vetenskapsnyheterna har valts ut av studerande vid Tölö gymnasium. Publiken får vara med och rösta om nyheterna är goda eller dåliga.
- ▶ Professor **Mikael Hildén** (Finlands miljöcentral, SYKE).
- ▶ Professor **Laura Kolbe** (Helsingfors Universitet)
- ▶ Professor **Kai Nordlund** (Helsingfors Universitet)
- ▶ Professor **Anna Rotkirch** (Väestöliitto).

14.00–14.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.00–16.00 SATTUMA JA POLIITTISET LIIKKEET

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

Paneelikeskustelu

- ▶ Puheenjohtaja: johtaja **Teija Tiilikainen** (Ulkopoliittinen instituutti)
- ▶ Johtaja **Teija Tiilikainen** (Ulkopoliittinen instituutti)
- ▶ Toiminnanjohtaja **Mikko Majander** (Kalevi Sorsa -säätiö)
- ▶ Professori **Maija Setälä** (Turun yliopisto)

14.00–16.00 ”HEITTÄÄKÖ JUMALA NOPPAA?”

– KVANTTIMEKANIIKAN HAASTEET

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Kalle-Antti Suominen** (Turun yliopisto)
- ▶ Professori **Kalle-Antti Suominen** (Turun yliopisto): Kvanttihyppy ja sattuma kvanttimekaniikassa

- ▶ Filosofian tohtori **Elsi-Mari Laine** (Aalto-yliopisto):

Lomittuminen ja kvanttietokoneet

- ▶ Professori **Mika Sillanpää** (Aalto-yliopisto):

Kvanttifysiikan ja klassisen maailman rajapinta

14.30–15.30 PÄIVÄN PAINI: Kohtaavatko energiapolitiikan ja ilmastonmuutoksen aikaikkunat?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Mattotuomari: kansleri (emeritus) **Kari Raivio** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Painijat: professori **Raimo Lovio** (Aalto-yliopisto) vs. professori **Markku Ollikainen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Painia seuraa tutkijoiden ja poliitikkojen paneeli: Energia ja ilmastopolitiikan valinnat – tutkimustietoon pohjautuva vaalikamppailu

14.30–16.30 SATTUMA RIKOLLISUUDESSA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Päivi Honkatukia** (Tampereen yliopisto)
- ▶ Professori **Hille Koskela** (Turun yliopisto): Sattumalta pelottaa
- ▶ Yliopistonlehtori **Heini Kainulainen** (Turun yliopisto) ja professori **Päivi Honkatukia** (Tampereen yliopisto): Sattuman merkityksiä rikoksia tehneiden elämäntarinoissa
- ▶ Professori **Kristiina Brunila** (Helsingin yliopisto): Sattuman hallinnointi vankilasta vapautuvien nuorten työllistymisen edistämässä

15.00–15.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

15.00–18.00 TIEDE, TUTKIMUS JA IHMISOIKEUDET – PANEELIKESKUSTELU

Päärakennus, Sali 12 (3. krs.)

Paneelikeskustelu

- ▶ Puheenjohtaja: **Jukka Kekkonen** (Helsingin yliopisto, oikeushistoria ja roomalainen oikeus)
- ▶ Professori **Risto Saarinen** (Helsingin yliopisto, ekumeniikka)
- ▶ Emeritaprofessori **Terttu Utriainen** (Lapin yliopisto, rikosoikeus)

► Dosentti **Reetta Toivanen**
(Helsingin yliopisto, sosiaali- ja kulttuuriantropologia)

► Dosentti **Syksy Räsänen**
(Helsingin yliopisto, teoreettinen fysiikka)

16.00–18.00 SOTA JA SELVIYTYMINEN

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

► Puheenjohtaja: akatemiaturkija

Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen (Tampereen yliopisto)

► Tutkijatohtori **Oula Silvennoinen** (Helsingin yliopisto):

Sotarikokset ja selviytyminen – uhrien ja tekijöiden siirtyminen sodanjälkeiseen elämään

► Professori Raija-**Leena Punamäki** (Tampereen yliopisto):
Sotakokemukset ja selviytymisen salaisuus – tutkimustietoa trauman voimaannuttavasta mahdollisuudesta

► Akatemiaturkija **Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen**

(Tampereen yliopisto): Sotalapset kuvakirjoissa – selviytyminen toimijuuden neuvotteluna

16.00–18.00 ARKEOLOGISET LÖYDÖT – ONKO TIETOMME MENNEISYYDESTÄ SATTUMAN SANELEMAA?

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

► Puheenjohtaja: professori **Mika Lavento** (Helsingin yliopisto)

► Dosentti **Petri Halinen** (Helsingin yliopisto):

Arkeologia, sattumien tiede?

► Dosentti **Kristiina Mannermaa** (Helsingin yliopisto):

Sattuma ja arkeologiset eläinlöydöt

► Filosofian maisteri **Sonja Hukantaival** (Turun yliopisto): Hevosenkalloja uuninperustuksissa ja muita erikoisia löytöjä – onnekkaita sattumia vai lähtökohta menneisyyden taikauskon ymmärtämiseen?

► Filosofian tohtori **Tarja Sundell** (Helsingin yliopisto):

Muovasivatko sattumat Suomen väestön geneeja?

17.00–19.00 SATTUMA OHJAA VIRUSTEN LIIKKEITÄ

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

► Puheenjohtaja: akatemiaturkija **Minna Poranen**

(Helsingin yliopisto)

► Akatemiaturkija **Minna Poranen** (Helsingin yliopisto):

Virusuniversumin monimuotoisuus

► Professori **Olli Vapalahti** (Helsingin yliopisto):

Sattuma uusien virustautien synnyssä ja leviämisessä

► Professori **Ilkka Julkunen** (Turun yliopisto ja THL):

Tulevatko pandemiat sattumalta?

17.00–18.00 MITEN MINUSTA TULI TUTKIJAJ?

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

Paneelikeskustelu

► Puheenjohtaja: professori **Tuija Pulkkinen**

(Helsingin yliopisto, sukupuolentutkimus)

► Professori **Tuija Pulkkinen** (Aalto-yliopisto, sähkötekniikka)

► Professori **Olli Norros** (Helsingin yliopisto, oikeustiede)

► Professori **Laura Stark** (Jyväskylän yliopisto, etnologia)

► Professori **Risto Heiskala** (Tampereen yliopisto, sosiologia)

17.00–23.00 TIETEIDEN YÖ

Kruununhaka ja lähialueet

► Katso ohjelma seuraavilta sivuilta.

18.00–19.00 ”SÄVELLYKSENI OVAT PERHOSIA” ELI MITEN SIBELIUKSESTA TULI SIBELIUS. SÄVELMESTARIN SYNTYMÄSTÄ 150 VUOTTA – JUHLAVUOSILUENTO

Helsingin yliopisto (Fabianinkatu 26, juhlasali)

► Professori **Eero Tarasti** (Helsingin yliopisto) luennoi.

Göran Therborn
ERIARVOISUUS TAPPAA

Göran Therborn
Eriarvoisuus tappaa
206 s.

Vastapainon kirjapöytä päätalon aulassa!

VASTAPAINO
Osuuskunta Vastapaino
Yliopistonkatu 60 A puh. (03) 3141 3501
33100 Tampere tilaukset@vastapaino.fi

BIOSYNTeesi 20 VUOTTA:
Biologinen ihmiskuva

6.5. 2015 klo 18, Yliopiston juhlasali:
Suomen Kulttuurirahaston Yrjö Reenpää -luento:

**RICHARD LEAKEY:
50 YEARS OF AFRICAN ORIGINS AS
BOTH RESEARCHER AND OBSERVER**

7.–8.5. 2015 Viikin kampus
Esitelmöimässä mm.

Anto Leikola
Sonja Koski
Hanna Kokko
Ilkka Hanski
Kai Kaila
Kristian Donner
Mikael Fortelius
Virpi Lummaa
Petri Ylikoski
Jaakko Hämeen-Anttila

Järjestäjät: HY:n Biotieteiden laitos ja
Suomen Kulttuurirahasto

Lisätietoja ja ohjelma: www.biosynteesi.fi

HELSINGIN YLIOPISTO
AJATTELUN VOIMAA
1640-2015

<375>

TIETEIDEN YÖ

Torstai 8.1.2015 klo 17.00–23.00
Kruununhaka, Helsinki

► Mukana ohjelmassa: Helsingin observatorio, Tiedekulma, Helsingin yliopiston musiikkisali, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Pankin rahamuseo, Svenska litteratursällskapet, Ravintola Marian Helmi, Kansallisarkisto, Helsingin kaupunginmuseo, Tietokirjallisuuden edistämiskeskus, Suomen sukututkimusseura, Tiedekirja ja Tieteiden talo.

HELSINGIN OBSERVATORIO

Kopernikuksentie 1 (Tähtitorninmäki)
Klo 12.00–21.00

► Helsingin observatorion näyttelyihin on Tieteiden yönä maksuton sisäänpääsy. Pienoisplanetaariossa järjestetään noin 20 minuutin mittaisia esityksiä klo 15, 16, 17, 18, 19 ja 20. Planetaarioon mahtuu kerralla noin 20 henkilöä.

► Sään salliessa observatoriossa on tähtinäytöksiä alkaen klo 18.00. (Muulloin opastettuja kierroksia torneihin.) Lisäksi Helsingin observatoriossa kuullaan luentoja.

► 17.15 Erikoissuunnittelija **Asko Palviainen** (Yliopiston almanakkatoimisto): Kuinka almanakka tehdään?

► 18.00 Yli-intendentti **Arto Luttinen** (Luonnontieteellinen keskusmuseo): Meteoritit Maan elämän tuojina

► 19.00 Tähtitieteen dosentti **Mikael Granvik** (Helsingin yliopiston fysiikan laitos): Vuoria flipperissä – lähiasteroidien ihmeellinen elämä

TIEDEKULMA

Porthania, Yliopistonkatu 3
Klo 16.00–19.30

- ▶ Helsingin yliopisto viettää 375 juhlavuottaan vuonna 2015. Juhlavuoden teemoja ovat muuttuva ympäristö, terveys ja lääketiede, tulevaisuuden oppiminen, globaali Helsinki sekä maailmanjärjestys ja maailmankuva. Tieteen yön ohjelmassa Helsingin yliopiston Tiedekulmassa käsitellään sattuman ja lääketieteen, maailmankuvan ja globaalien Helsingin suhdetta.
- ▶ 16.00–16.45 Dosentti **Heikki S. Vuorinen**: Sattuma ja lääketiede
- ▶ 17.00–17.45 Professori **Tapio Markkanen** ja emeritusprofessori **Anto Leikola**: Sattuma ja löytöretket
- ▶ 18.00–18.45 Kaupungin elämän yllätyksellisyys? Sattumat Helsingin historiassa. Keskustelemassa filosofian tohtori **Samu Nyström**, filosofian maisteri **Mika Mäkelä** ja filosofian maisteri **Oona Ilmolahti**.

HELSINGIN YLIOPISTO

Fabianinkatu 26, musiikkisali
Klo 18.00–20.00

- ▶ 18.00 Professori **Eero Tarasti** (Helsingin yliopisto): ”Sävellykseni ovat perhosia” eli miten Sibeliuksesta tuli Sibelius. Sävelmestarin syntymästä 150 vuotta -juhlavuosiluento
- ▶ 19.00 Tietokirjallisuuden edistämiskeskus järjestää kirjaraadin. Tiedekirjaraadissa tuoreita tietoteoksia arvioivat **Maija Aksela**, **Paula Havaste**, **Juhani Lokki** ja **Markku Ojanen**. Puhetta johtaa **Pirjo Hiidenmaa**.

SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURA

Hallituskatu 1
Klo 17.00–20.00

- ▶ Suomalaisen Kirjallisuuden seuran talolla on tarjolla luentoja sekä Tieteiden yön paini. Voit osallistua myös leikkimieliseen kilpailuun, jossa ihan sattumalta on aivan erinomaiset kirjapalkinnot!

Tarjoamme sattumaboolia. SKS:n kirjamyymälässä Mariankatu 7:ssä on klo 19.00 saakka runsaasti kirjatarjouksia.

- ▶ 17.00–19.00 **Anna-Leena Härkösen** kirjailija-haastattelu elämän yllätyksellisyydestä, lottonnosta ja sen kääntöpuolesta uutukaisteokseen *Kaikki oikein* pohjautuen. Tutkija **Niina Hämäläinen** pohtii sattuman vaikutusta tutkijan työhön, ei vain omaansa vaan myös Elias Lönnrotin. Tietokirjailija **Vesa Sisättö** esittelee kirjansa *Unohnut avain, joka upotti Titanicin ja muita historian mokia*. Lopuksi muusikoiden **Maari Kallberg** ja **Outi Pulkkinen** kalevalamittainen kilpalaulanta johdattaa vieraat Tieteiden yön painiin.
- ▶ 19.00–20.00 Tieteiden yön paini: Tarvitaanko kirjallisuus- ja taidepalkintoja? Mattotuomarina toimii professori **Seppo Knuuttila**.

SUOMEN PANKIN RAHAMUSEO

Snellmaninkatu 2
Klo 17.30–22.00

- ▶ Suomen Pankin Rahamuseossa on Tieteiden yönä tietoisukuja sekä opastettuja kierroksia ”Kansainvälinen valuuttarahasto 70 vuotta” -näyttelyyn.

Tietoiskuja

- ▶ 17.30 Vanhempi neuvonantaja **Esa Jokivuolle**: Ovatko finanssikriisit sattuman satoa?
- ▶ 18.30 Pääanalyytikko **Sampo Alhonsuo** (Finanssivalvonta): Riskien hallinta rahoitusallalla
- ▶ 19.30 Vanhempi salkunhoitaja **Matti Ilmanen**: Mustat joutsenet – voiko niiltä suojautua?
- ▶ 20.30 Vanhempi ekonomisti **Seppo Orjasniemi**: Talousennusteiden epävarmuus
- ▶ 21.30 Vanhempi ekonomisti **Tommi Kortela**: Epävarmuuden vaikutus talouteen

Opastetut kierrokset

Opastetut kierrokset museossa tasatunnein klo 18.00, 19.00, 20.00 ja 21.00. Kierrokset opastaa Rahamuseon intendentti **Jaakko Koskentola**.

RAVINTOLA MARIAN HELMI

Klo 21.00 alkaen

► Kirjakauppa Rosebud ja Into Kustannus järjestävät ravintolassa ohjelmaa. Luvassa Tiedon janon tietovisa ja Tiedon tuoppi -puheenvuoroja.

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET

Balders sal, Alexandersgatan 12

Kl 18.00–21.00

► Svenska litteratursällskapet i Finland bjuder på helt random program i slumpmässig ordning.

Föreläsningar

- **Julia Tidigs:** Litterär språkblandning och den förlovade (o)medvetenheten
- **Yrsa Lindqvist:** Man tager vad man haver, sa Cajsa Warg?
- **Carola Ekrem:** Att överlista slumpen. Folktrons strategier
- **Liisa Hakamies-Blomqvist:** Förnuft eller känsla. Vad fick mormor att ta körkort?
- **Susanne Österlund-Pötsch:** Konsten att gå vilse. Om dagdrivande, labyrinter och turistens gångart
- **Maria Vainio-Kurtakko:** Ångbåten som aldrig kom
- **Christer Kuvaja:** Från seger till seger. Karl XII:s fälttåg i Polen
- **Henrik Knif:** Döden i Florens
- **Eliel Kilpelä:** Hjalmar Neiglick. 1880-tals ungdomens andliga ledare, öde eller slump?
- **Jennica Thylin-Klaus:** Slumpen och språkvråden
- **Patrik Aaltonen:** Slump och serendipitet: en doktorands bekännelser

KANSALLISARKISTO

Rauhankatu 17

Klo 18.00–22.00

Luentoja

- 18.15 Pääjohtaja **Jussi Nuorteva:** Avaussanat
- 18.30 Professori **Kaisa Häkkinen:** Arvoituksellista suomen kieltä arkistojen kätöksistä
- 19.05 Dosentti, FT **Georg Haggrén:** Espoon Suomenoja – keskiaikainen hautausmaa yllätti kaikki
- 19.40 Kehittämispäällikkö, FT **Milko Karjalainen:** Sattumat talvi- ja jatkosodassa
- 20.15 Kirjailija, FT **Anna Kortelainen:** Onnenkantamoisia osoitteessa Umpikuja 1
- 20.50 Professori **Markku Kuisma:** Suomen taloudellinen kehitys – suunniteltua vai sattumaa?
- 21.20 Loppukeskustelu

Näyttely:

Pro Finlandia – Suomen tie itsenäisyyteen

► Näyttely keskittyy Suomen itsenäistymiskehitykseen vuosina 1880–1914 Ranskan ja Italian näkökulmasta. Näyttely liittyy Suomi 100 -hankkeeseen ja on ensimmäinen vuosina 2014–17 järjestettävästä näyttelyiden sarjasta, jossa tarkastellaan Suomen itsenäisyyteen johtanutta kehitystä ulkopuolisten näkökulmasta. Seuraavissa näyttelyissä tarkastellaan kehitystä Saksan, Pohjoismaiden ja lopuksi Venäjän näkökulmasta.

Opastetut kiertokäynnit arkistossa

► Lähde löytöretkelle arkistoon. Kuule aineistoista, palveluista ja rakennuksen historiasta. Suomenkieliset ryhmät klo 18.00, 19.00, 20.00 ja 21.00. Ruotsinkieliset ryhmät klo 19.30 ja 20.30.

Asiakirjakliniikka

► Tuo asiakirjasi klinikalle! Saat ohjeita turvalliseen kotona säilyttämiseen ja tarvittaessa vinkkejä siitä,

mikä voisi olla oikea arkisto aineistosi säilyttäjäksi. Klinikka saattaa auttaa silloinkin, jos asiakirjasi alkuperä on sinulle tuntematon. Asiakirjaklinikka on auki klo 18–20.

Tutkijasali ja mikrofilmisali

► Vietä tutkimuksellinen ilta lempiaiheesi parissa. Tutkijasali ja mikrofilmisali ovat avoinna koko illan. Tilaa asiakirjat valmiiksi kello 14.30 mennessä.

Musiikillinen ilta Café Hausenissa

► Musiikkia tarjoilee jazzyhtye Sibelius-lukiosta. Tarjolla kahvilatuotteita ja erikoisuutena jännittävä maistiainen suoraan 1700-luvulta.

Yksityiset keskusarkistot esittäytyvät

► Kansan Arkisto, Keskustan ja Maaseudun arkisto, Porvarillisen Työn Arkisto, Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkisto, Suomen Urheiluarkisto, Svenska Centralarkivet, Toimihenkilöarkisto, Työväen Arkisto ja Urho Kekkosen arkisto esittelevät toimintaansa.

Kirjatori

► Myynnissä edullisesti koti- ja ulkomaista tieteellistä ym. kirjallisuutta sekä arkistolaitoksen omia julkaisuja. Maksu käteisellä. Lisäksi myynnissä Arkistoyhdistyksen ja Tilaushistoria-keskuksen julkaisuja.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Sofiankatu 4
Klo 18.00–22.00

► Helsingin kaupunginmuseossa kuullaan museon tutkijoiden tietoiskuja. Hulluna Helsinkiin -näyttelyyn on vapaa pääsy näyttelyyn klo 22 asti

Tietoiskuja

► 18.00 **Heini Hämäläinen**: Sattuman satoa – löytöjä Senaatintorin hautausmaakaivauksilta

- 18.40 **Anne Mäkinen**: Rakennuksia helsinki-läisille – kaupunginarkkitehti Gunnar Taucher
- 19.20 **Elina Kallio**: Sattuman kautta museon kokoelmiin
- 20.00 **Marcus Haga**: Mestari Sohlberg ja Galateian riemukulku
- 20.15 **Marcus Haga**: Komeron kätköistä – varmuusvarasto pahan päivän varalle
- 20.30 **Tuomas Myrén**: Valokuvauksen ensiaskeleet modernisoituvassa museossa
- 21.10 **Satu Savia**: Huumorin varjolla – pilakuvia kokoelmista

SUOMEN SUKUTUTKIMUSSEURA

Liisankatu 16 A
Klo 18.00–20.00

► Kirjastossa tarjotaan sukututkimusneuvontaa ja esittelään kirjastoa ja Seuran toimintaa.

TIEDEKIRJA

Snellmaninkatu 13
Klo 16.30–22.00

Iloa ja inspiraatiota tieteestä!

- Tieteiden yönä myymälä on auki klo 22 asti. Lisäksi Tiedekirjassa keskustellaan kansanmusiikista ja kuullaan musiikkinäytteitä klo 18–19.
- Tervetuloa tekemään kirjalyttöjä ja nauttimaan virkistävästä tarjoulusta!
- Tieteiden päivillä 7.–11.1.2015 myyntipiste myös Helsingin yliopistolla, Fabianinkatu 33.

TIETEIDEN TALO

Kirkkokatu 6, kerrokset I–V
Klo 17.00–23.00

► Tieteiden talolla useat eri tieteen toimijat järjestävät yhdessä runsaasti ohjelmaa riimukirjoituksesta luentoihin. Talolla pidetään työpajoja, luentoja ja tietoiskuja. Tiedekirjoja on myynnissä tarjoushinnoin.

ALA-AULA

Dendrologian seura ja Suomen Muinaismuistoyhdistys järjestävät aulassa kirjamyynnin. Dendrologisessa tunnustuspuussa tunnistetaan 19 puulajia. Suomalaisella Tiedeakatemiolla on aulassa oma piste.

SALI 104

► 17.00–18.00 Ylilääkäri **Timo Partonen** (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos): Sattuma – rakastuminen. Aihetta käsitellään lääketieteen ja neurotieteiden näkökulmasta. Luennon järjestää Helsingin seudun Duodecim-seura.

► 18.00–18.30 Professori **Timo Repo** (Helsingin yliopisto): Vihreä kemia – kestävä kehitys. Luennon järjestää Suomalaisten Kemistien Seura.

► 19.00–19.30 Professori emeritus **Peter Tigerstedt** (Helsingin yliopisto): Sattuma kasvinjalostuksessa. Luennon järjestää Dendrologian Seura.

► 20.00–20.30 Taikuri ja tietokirjailija **Heikki ”Harha” Nevala**: Taikurien historia. Luennon järjestää Skepsis.

► 21.00–22.00 Stand Up! Komiikan ilta. Tieteelliset alustukset: FM **Antti Lindfors** ja VTT **Marianna Keisalo**. Koomikko **Arimo Mustosen** stand up –esitys. Loppupaneeli, jossa puhetta johtaa Kalevalaseuran puheenjohtaja **Seppo Knuuttila** ja mukana keskustelussa on myös stand up –koomikko **Jukka Lindström**. Illan järjestää Kalevalaseura.

2. KERROS

► Mitä olet aina halunnut kysyä kuolemasta, hautajaisista, surutyöstä? Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura pitää toisessa kerroksessa pop up –pistettä, jossa yleisö voi kysyä mieltä askarruttavia kysymyksiä digitaalisen kulttuurin tutkijalta, hoitotieteilijältä ja folkloristilta niin nykyisistä kuin menneistä tavoista sekä lainsäädännöstä ja käytännöistä. Kirjamyyni.

► Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa tuo Tieteiden yöhön esittelypöydän lintuvisiinin. Keskiajan tutkimuksen seura Glossa ja Bysan-

tin tutkimuksen seura pitävät toisessa kerroksessa infopistettä. Suomen Keltologinen Seuran pisteellä voi tutustua juhlavuoden historiikkiin.

SALI 309

17.00–18.30

► Tohtori **Antti Lampinen**: Sattumaa vai satuja – Rooman keisarit ja gallialaisten kohtalokkaat ennustajat

► Dosentti **Tom Sjöblom**: ”Kohtalokas nainen”: nainen ennustajana varhaiskristillisessä kertomusperinteessä

► Dosentti **Katja Ritari**: Sattumaa vai ei –keskiaikaisia näkyjä taivaasta ja helvetistä

► Luennot järjestää Suomen Keltologinen Seura.

19.00–20.00

► Puheenjohtaja: FT, dosentti **Katriina Siivonen** (Turun yliopisto)

► FM, tohtorikoulutettava **Maija Lundgren** (Turun yliopisto) ja FM, tohtorikoulutettava **Niina Koskihaara** (Turun yliopisto):

Tuttu ja tuntematon maaseutu

– kansatiede muuttuvan maaseudun risteyksissä.

► FM, jatko-opiskelija **Aura Kivilaakso** (Turun yliopisto, Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura) ja FT, dosentti **Pia Olsson** (Helsingin yliopisto, Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura):

Kaupunkisattumia –sattumia kaupungissa.

Kansatiede kaupunkitutkimuksen kentässä.

► Luennot järjestää Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos.

SALI 312

17.00–18.30

► Yleisen historian dosentti **Antti Ruotsala**:

Miten tiedämme suurvaltakauden mongoleista: Mongolian salainen historia ja Vilhelm Rubrukin matkakertomus.

- ▶ Filosofian tohtori **Tom Linkinen**: Katedraali runon alaviitteessä: sattumalta löytyneitä lähteitä historian tutkimuksessa.
- ▶ Suomen historian dosentti **Anu Lahtinen**: Sattuman säästämät kirjeet? Pilkahduksia keskiajan yksityiselämästä Suomessa.
- ▶ Luennot järjestää Keskiajan tutkimuksen seura Glossa.

19.00–20.00

- ▶ **Jukka Hintikka**: Lintuharvinaisuudet: sattumaa vai säännöllisyyttä?
- ▶ Luennon järjestää Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa.

SALI 313

17.00–20.00 Lasten nurkkaus

- ▶ Suomalaisten Kemistien Seura: kemiatyöpaja. Helsingin yliopiston Kumpulán kemian laitoksen Luma-keskuksen tulevat opettajat ohjeistavat osallistujia.
- ▶ Keskiajan tutkimuksen seura Glossa: riimukirjoitusta.

SALI 404

17.30–19.00 Sattumia esihistoriassa ja sen tutkimuksessa

- ▶ Tutkija, filosofian maisteri **Satu Koivisto** (Museovirasto): Turpeen kätkemää –suolöydöt arkeologisena tutkimusaineistona
- ▶ PhD, dosentti **Tuija Rankama** (Helsingin yliopisto): Onnekas sattuma eli miten pieni koira auttoi muuttamaan käsityksen Fennoskandian asuttamisesta
- ▶ Tutkija, filosofian lisensiaatti **Petro Pesonen** (Museovirasto): Vuoksen synty edelsi kivikauden suurta kulttuurimuutosta Itä-Suomessa
- ▶ Luennot järjestää Suomen arkeologinen seura.

19.00–21.00 Miten sattuma ohjaa tulevaisuutta?

- ▶ Yleisö toivotetaan mukaan työstämään tulevaisuustaulukkoa sekä sattuman oikkuihin perustuvia skenaarioita yhdessä Tulevaisuuden tutkimuksen seuran, tulevaisuuksien tutkijoiden sekä muiden tulevaisuudesta kiinnostuneiden kanssa!
- ▶ Työpajan järjestää Tulevaisuuden tutkimuksen seura.

SALIT 505 ja 504

klo 17.30–22.00

- ▶ Miksi olemme täällä? Tähtitieteellinen yhdistys Ursan planetaario ja tähtitiedenäyttely.

Sattuma kuuluu luontoon

Tule katsomaan evoluution ja sattuman yhteispeliä – Tervetuloa museoon!

Näyttämällä tätä mainosta
2 aikuista yhden hinnalla **Luonnontieteelliseen museoon**
(Pohjoinen Rautatiekatu 13)
Lippu on voimassa
Tieteen päivien
ajan 7.1.–11.1.2015.

www.luomus.fi

PERJANTAI 9.1.2015

10.00–12.00 PARINVALINTA JA LISÄÄNTYMINEN

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: filosofian tohtori, tuottaja **Katja Bargum** (Yleisradio)
- ▶ Professori **Hanna Kokko** (Australian National University): Onko sillä nyt niin väliä, kenen kanssa pariutuu?
- ▶ Filosofian tohtori **Virpi Lummaa** (Sheffieldin yliopisto): Sattumaa jo ennen syntymää: miten sää, sato ja sosiaaliluokka vaikuttivat naimisiinmenoon ja lisääntymismenestykseen historiallisessa Suomessa
- ▶ Dosentti **Anna Rotkirch** (Väestöliitto): Milloin monogamia kukoistaa?

10.00–12.00 VUODEN PROFESSORI JA SATTUMA OMAALLA URALLA JA ALALLA – SEMINAARI

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Järjestäjä: Professoriliitto
- ▶ Professoriliitto julkistaa Vuoden Professorin 2015. Julkistuksen jälkeiseen viisi aiempaa Vuoden Professoria kertoo, onko sattumalla ollut sijaa omalla uralla ja alalla.
- ▶ **Eva-Mari Aro** (Vuoden Professori 2013, kasvitiede, Turun yliopisto): Tiedeura voi olla sattumien summa
- ▶ **Markku Kulmala** (Vuoden Professori 2012, fysiikka, Helsingin yliopisto): Matkalla tuntemattomaan
- ▶ **Riitta Keiski** (Vuoden Professori 2011, tekniikka, Oulun yliopisto): Tekniikan urapolun mutkat, myötäleet ja sattumat
- ▶ **Kaisa Häkkinen** (Vuoden Professori 2007, suomen kieli, Turun yliopisto): Sattuma vai sallimus?
- ▶ **Erik T. Tawaststjerna** (Vuoden Professori 2006, pianomusiikki, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia): Musikon uravalinta on tehtävä lapsena

10.00–12.00 SATTUMA JA TALOUS

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Marianne Stenius** (Åbo Akademi)
- ▶ Professori **Matti Pohjola** (Aalto-yliopisto): Hyvinvoinnin malliyhteiskunnasta euroalueen seuraavaksi ongelmamaaksi? Sattuman merkitys Suomen talouskasvussa.
- ▶ Professori **Timo Korkeamäki** (Svenska Handelshögskolan):

Investointituotot ja globaali markkinakehitys

– jyllääkö asiantuntemus vai satunnaisuus?

- ▶ Valtiotieteiden tohtori, johtaja **Seija Ilmakunnas** (Palkansaajien tutkimuslaitos): Ovatko kriisiajan talousennusteet sattumankauppaa?

10.00–12.00 SATTUMA – KAAOS – JÄRJESTYS

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: akatemiaprofessori **Antti Kupiainen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Filosofian tohtori **Antti Kemppainen** (Helsingin yliopisto): Satunnainen geometria – järjestystä yhdenmuotoisuudesta
- ▶ Tekniikan tohtori **Lasse Laurson** (Aalto-yliopisto): Purskahtelevat materiaalit – magneeteista murtomekaniikkaan
- ▶ Dosentti **Mikko Stenlund** (Helsingin yliopisto): Deterministinen sattuma

10.00–14.00 NUORTEN PÄIVÄ

Porthania (salit I ja III, ala-aula), Yliopistonkatu 3

- ▶ Katso tarkempi ohjelma sivuilta 55–56.

10.15–15.00 SLUMPENS SKÖRDAR (SATTUMAN SATOA)

Ständerhuset (sal 3), Snellmangatan 9–11

Arrangör: Svenska litteratursällskapet

- ▶ 10.15 Seminariet öppnas
- ▶ 10.30 Professor **Göran Djupsund** (Åbo Akademi): Mer än bara rationalitet – slump och emotioner i politiken
- ▶ 11.10 Fil.dr **Trygve Söderling** (Helsingfors universitet): Från ruletten till realismen – slumpens försvinnande i litteraturen
- ▶ 11.50 Docent **Patrick Sibelius** (Åbo Akademi): Vad kvantfysiken gjorde med slumpen?
- ▶ 12.30 Lunch
- ▶ 13.30 Professor **Dick Harrison** (Lunds universitet): Tur, chanstagning eller medveten strategi? Finlands inlemmande i det svenska riket under medeltiden
- ▶ 14.20 Kaffe
- ▶ 14.50 Fil.dr **Caroline Sandström** (Institutet för de inhemska språken): "He hampa sig så". Om slumpens roll i dialekterna
- ▶ 15.30 Professor **Johannes Brusila** (Åbo Akademi): Tärningen är kastad, låt spelet börja! Om slumpmässighet och förutbestämthet i musik

11.00–13.00 KÄYTTÄYTYMISGENETIIKKA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: akatemiaprofessori **Jaakko Kaprio** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Dosentti **Markus Jokela** (Helsingin yliopisto): Geenivaikutusten sosiaalinen säätely
- ▶ Professori **Samuli Ripatti** (Helsingin yliopisto): Paljastavatko laskennalliset menetelmät perimän ja ympäristön yhteispelin kansantautien taustalla?
- ▶ Psykologian tohtori **Antti Latvala** (Karolinska Institutet, Helsingin yliopisto): Perheaineistot ja geenitieto käyttäytymis- tieteellisten kausaalihypoteesien testaamisessa

12.00–13.00 SATTUMAN OIKUT TUTKIJAN ARJESSA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

Paneelikeskustelu

- ▶ Järjestäjä: Vaasan yliopisto
- ▶ Puheenjohtaja: professori **Hannu Katajamäki** (Vaasan yliopisto, aluetiede)
- ▶ Professori **Pirkko Vartiainen** (Vaasan yliopisto, sosiaali- ja terveyshallintotiede)
- ▶ Professori **Harry Lönnroth** (Vaasan yliopisto, pohjoismaiset kielet)
- ▶ Yliopistonlehtori **Tommi Lehtonen** (Vaasan yliopisto, filosofia)

12.00–14.00 ”ENTÄS JOS...” SATTUMASTA JA TOTEUTUMAT- TOMISTA VAIHTOEHDOSTA SUOMEN HISTORIASSA

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Henrik Meinander** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Dosentti **Mirkka Lappalainen** (Helsingin yliopisto): Sigismundin valtakuntaan: vaihtoehtoinen kertomus 1590-luvun Suomesta
- ▶ Professori **Henrik Meinander** (Helsingin yliopisto): Suomi osana Ruotsia vuoden 1809 jälkeen
- ▶ Dosentti **Markku Jokisipilä** (Turun yliopisto): Suursuomen kehitys vuosina 1945–68

TIEDE

SUOMEN SUURIN TIEDELEHTI

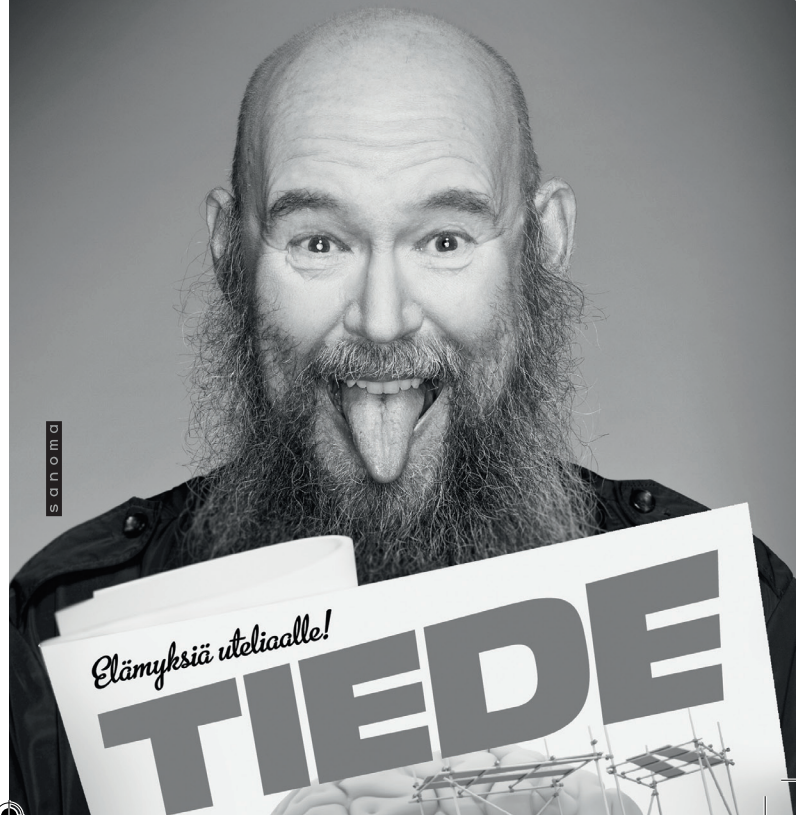
Kysy mitä vain tähdistä ja avaruudesta

Lauantaina 10.1.

klo 11.00–11.30 ja 13.00–13.30

Cafe Päärakennus (Fabianinkatu 33)

Yleisön kysymyksiin vastaavat paikan päällä avaruustieteen professori **Esko Valtaoja** ja vapaa tiedetoimittaja **Jari Mäkinen**. Tilaisuuden juontaa Tiede-lehden päätoimittaja **Jukka Ruukki**. Yleisökysymyksiä voi esittää etukäteen Tiede-lehden ständillä Tieteen päivien ajan ja verkossa tiede.fi

12.00–14.00 SATUNNAISET MENETELMÄT MATEMATIIKAN SOVELLUKSISSA

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: akatemiaprofessori **Matti Lassas** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Professori **Heikki Haario** (Lappeenrannan teknillinen yliopisto): Ilmastomallien epävarmuus (alustava aihe)
- ▶ Professori **Samuli Siltanen** (Helsingin yliopisto): Värikästä pörinää eli puheäänien käänteinen ongelma
- ▶ Professori **Pauliina Ilmonen** (Aalto-yliopisto): Sattumia, huippuyksilöitä ja keskivertokavereita

12.15–14.15 TIEDE JA SATTUMA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: akateemikko, akatemiaprofessori **Riitta Hari** (Aalto-yliopisto)

HELSINGIN YLIOPISTO
AVOIN YLIOPISTO

AVOIN. YLIOPISTO KAIKILLE.

- ✓ Ei pohjakoulutusvaatimuksia tai ikärajoja.
- ✓ Ei valintakokeita
- opiskelijat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.
- ✓ Kymmeniä oppiaineita.
- ✓ Joustavat opiskelumahdollisuudet
- myös paljon verkko-opintoja.
- ✓ Opintojen hinta 10 euroa/opintopiste.

PARANNA
AMMATTITAITOASI
TAI KOHENNA
YLEISSIVIS-
TYSTÄSI!

www.helsinki.fi/avoin

- ▶ Akateemikko **Riitta Hari** (Aalto-yliopisto): Sattuma tieteessä – johdanto
- ▶ Professori **Ari Sihvola** (Aalto-yliopisto): Odottamaton ja väistämätön sähkön historiassa
- ▶ Professori **Heikki Seppä** (VTT): Sattumaa ei ole, vaan luonto kutsuu keksimään
- ▶ Pääjohtaja **Heikki Mannila** (Suomen Akatemia): Rahoitusta sattumille?

13.00–15.00 KUMMALLISIA HOITOJA JA IHMEELLISIÄ TULOKSIA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: dosentti **Sakari Karjalainen** (Suomen Syöpäyhdistys ja Tampereen yliopisto)
- ▶ Dosentti **Pekka Louhiala** (Helsingin yliopisto): Parantaako plasebo – oikeasti?
- ▶ Tutkija, filosofian tohtori **Tuija Hovi** (Åbo Akademi): Usko pelastaa, mutta parantaako se?
- ▶ Lääketieteen ja kirurgian tohtori **Harri Vertio**: Mitä voimme oppia vaihtoehtoisista hoitomuodoista?

13.00–15.00 SATTUMA MAATALOUSTIETEIDEN HAASTEENA JA EDISTÄJÄNÄ

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Järjestäjä: Suomen Maataloustieteellinen Seura
- ▶ Puheenjohtaja: professori **Laura Alakukku** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Yliopistonlehtori **Frederick Stoddard** (Helsingin yliopisto): Sattuman merkitys kasvinjalostuksessa ja -tuotannossa
- ▶ Professori emeritus **Erkki Aura**: Innovaatiossa sattuma voi johtaa ratkaisuun
- ▶ Professori **Sami Myyrä** (MTT): Varautuminen sattumanvaraisiin riskeihin maataloudessa

14.30–15.30 PÄIVÄN PAINI:

Ovatko tuloerot hyvästä vai pahasta?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Järjestäjä: Koneen Säätiö
- ▶ Mattotuomari: professori (emeritus) **Risto Alapuro** (Helsingin yliopisto)

► Painijat: taloustieteen professori **Matti Virén** (Turun yliopisto) vs. Eläketurvakeskuksen johtaja (emeritus), professori **Hannu Uusitalo**

14.30–16.30 SATTUMA, SOPEUTUMINEN JA SUKUPUUTTO

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- Puheenjohtaja: professori **Liselotte Sundström** (Helsingin yliopisto)
- Professori **Johanna Mappes** (Jyväskylän yliopisto): Peto-saalissuhteiden monimuotoisuus: sattumankauppaa vai vaihtokauppaa
- Akatemiaprofessori **Ilkka Hanski** (Helsingin yliopisto): Ympäristö muuttuu – kuka sopeutuu, kuka häviää?
- Professori emeritus **Pekka Pamilo** (Helsingin yliopisto): Sattuma, geenit ja evoluutio

15.00–17.00 SATTUMIA METSÄSSÄ

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- Järjestäjä: Suomen Metsätieteellinen Seura
- Puheenjohtaja: maatalous- ja metsätieteiden tohtori **Liisa Kulmala** (Helsingin yliopisto)
- Professori **Jari Kouki** (Itä-Suomen yliopisto): Satunnainen salama polttaa metsän, mutta ovatko seuraukset yhtä arvaamattomia?
- Professori **Kari Heliövaara** (Helsingin yliopisto): Metsä kasvoi hyvin, kunnes perhonen söi sen
- Professori **Annikki Mäkelä** (Helsingin yliopisto): Metsien tulevaisuuden ennustaminen – silkkää arpapeliäkö?

15.00–18.00 MITÄ SATTUMALÖYDÖS KERTOO?

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- Järjestäjät: Biotekniikan neuvottelukunta BTNK, Geenitekniikan lautakunta GTLK, Tiedeakatemiain neuvottelukunta TANK, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta TJNK, Tutkimuseettinen neuvottelukunta TENK, Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE, Valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta TUKIJA.
- Puheenjohtaja: tutkimusprofessori, terveystutkimuksen päällikkö **Ilona Autti-Rämö** (Kelan tutkimusosasto)

- Tutkimusprofessori, terveystutkimuksen päällikkö **Ilona Autti-Rämö** (Kelan tutkimusosasto): Väärä positiivinen vai jotain ihan muuta
- Professori, ylilääkäri **Taina Autti** (Helsingin yliopisto, HUS): Sattumalta sairaaksi
- Professori **Juha Kere** (Karolinska institutet): Riski, sattuman mittari lääketieteessä

15.00–17.00 SLUMP OCH OSÄKERHET I VETENSKAP OCH SAMHÄLLELIGA BESLUT (SATTUMA JA EPÄVARMUUS TIETEESSÄ JA YHTEISKUNNALLISESSA PÄÄTÖKSENTEOSSA)

Päärakennus, sali 5 (3. krs) Huvudbyggnaden, sal 5 (tredje våningen)

Paneldebatt / Paneelikeskustelu

- Ordförande: professor, direktör **Mikael Hildén** (Finlands miljöcentral, SYKE)
- Professor **Mikael Hildén** (SYKE): Vad skapar osäkerhet i förvaltningen av förnyelsebara naturresurser?
- Tutkija **Hannele Korhonen** (Meteorologinen instituutti): Ilmastonmuokkaus – miten tarkastella epävarmaa ja riskialtista ratkaisuehdotusta?
- Professor **Mikael Fogelholm** (Helsingfors universitet): De nya nordiska näringsrekommendationerna – hur har osäkerheten hanterats?
- Valiokuntaneuvos **Jaakko Autio** (Eduskunta): Epävarmuus eduskuntakäsittelyssä – sekaannusta vai harkittua pohdintaa?

16.00–18.00 ELÄMÄNVALINNAT JA SATTUMA

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- Puheenjohtaja: professori **Laura Kolbe** (Helsingin yliopisto)
- Professori **Mari Vaattovaara** (Helsingin yliopisto): Asumisen arpapeli ja eriarvoistuva kaupunki
- Professori **Jani Erola** (Turun yliopisto): Sattuma korjaa satoa yhteiskuntaluokissa
- Sosiaalipsykologi **Katriina Järvinen** (Helsingin yliopisto): Mitä tapahtuu, kun syntyy sattumalta väärään perheeseen? Identiteettiristiiriita ja sen ratkaisu sosiaalipsykologisessa tarkastelussa

17.00–19.00 ÄKILLISET KRIISIT JA KATASTROFIT – KRIISIVIESTINNÄN NÄKÖKULMA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: dosentti **Mervi Pantti** (Helsingin yliopisto)
- Tutkimusjohtaja **Pentti Raittila** (COMET-tutkimuskeskus, Tampereen yliopisto): Estonia nyt: sellaista ei voi tapahtua!
- ▶ Dosentti **Johanna Sumiala** (Tutkijakollegium, Helsingin yliopisto): Utøyan joukkomurha – katastrofi mediassa ja sattuman logiikka
- ▶ Professori **Leif Åberg** (Helsingin yliopisto):
"Viestintä yleensä epäonnistuu, paitsi sattumalta"

TIEDE & EDISTYS

T&E

MONITIETEINEN AIKAKAUSLEHTI

VUOSIKERTA (4 NUMEROA) 32 €,
OPISKELIJAT 20 €,
TUTKIJALIITON JÄSENET 24 €

Tilaukset www.tutkijaliitto.fi ja tutkijaliitto@helsinki.fi

NUORTEN PÄIVÄ

Perjantai 9.1.2015 klo 10.00–14.00

Porthania (salit I ja III, ala-aula), Yliopistonkatu 3

- ▶ Ilmoittautuminen: Koululuokat voivat varata ennakkopaikkoja luennoille ja työpajoihin sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.heureka.fi/koulut. Ilmoittautuminen perjantaihin 12.12.2014 mennessä. Kahdellekymmenelle ensimmäisenä ilmoittautuneelle luokalle tehdään Nuorten päivän työpajoihin ja luennoille oma aikataulutettu ohjelma, joka kattaa myös planetaarion. Ohjelma lähetetään näille kouluille syyslukukauden loppuun mennessä.
- ▶ Tieteen päivien Nuorten päivän ohjelma on kuitenkin kaikille halukkaille avoin ja tapahtumaan voi osallistua myös ilman ennakoilmoittautumista. Etukäteen ilmoittautuneet varmistavat kuitenkin paikkansa työpajoissa ja luennoilla, mikäli halukkaita on enemmän kuin työpajoihin mahtuu. Nuorten päivä on suunnattu erityisesti 9.-luokkaisille ja lukiolaisille. Tilaisuus on maksuton! Lisätietoja ilmoittautumisesta: elina.vesanen@heureka.fi

PI

- 10.00–10.20** professori (emeritus) **Ilkka Niiniluoto** (Helsingin yliopisto): Miksi vapaa tahto on ongelma?
- 10.30–10.50** tutkija **Sini Merikallio** (Ilmatieteen laitos): Millä riskillä matkataan avaruuteen?
- 11.00–11.20** Pop-Up Heureka
- 11.30–12.15** Hyvä vai huono tiedeuutinen?
– tiedetoimittajien raati, puheenjohtajana **Jan Erola**
- 12.30–12.50** Pop-Up Heureka
- 13.00–13.20** tutkija **Antti Mäkelä** (Ilmatieteen laitos): Salamaniskuja, ilmastonmuutosta ja muita taivaallisia riskejä
- 13.30–13.50** professori **Hanna Kokko** (The Australian National University):
Onko sillä nyt niin väliä, kenen kanssa pariutuu?

PIII 10–14

► Yhteiskuntasimulaattori-peli (yhteiskuntapolitiikka, Helsingin yliopisto) Yhteiskuntasimulaattorissa pääset kokeilemaan itse, miten tekemäsi poliittiset päätökset vaikuttavat erilaisiin ihmisiin.

AULA, Työpajat 10–14:

- Ilmastonmuutos näkyväksi lisäketodellisuuden avulla (TIKAS-hanke)
- Sattuma ja ilmastonmuutos ongelmanratkaisupelissä (Pimu Consulting Oy)
- LuontoPortti – puulajien tunnistamista ja keittiön salaisuuksia
- Tule tutustumaan maailman vanhimpaan kirjoitusjärjestelmään! Savitaulutyöpaja (Suomen Itämainen seura)
- ABC – hengenpelastajat (Lääketieteen kandidaattiseura)
- Ursan planetaario (Tuukka Perhoniemi): "Miksi olemme täällä?" (Esitykset 10.30, 11.00, 11.30, 12.00, 12.30, 13.00)
- Kemian työpaja (Suomalaisten Kemistien Seura, vetäjinä kemian opettajaopiskelijat)

YHTEISTYÖTAHOT

Etelä-Tapiolan lukio
Heureka
Ilmatieteen laitos
Lääketieteen kandidaattiseura
Pimu Consulting Oy
Sosiaalitieteiden laitos, Helsingin yliopisto
Suomalaisten Kemistien Seura
Suomen Itämainen Seura
Tieteen päivät
TIKAS
Tähtitieteellinen yhdistys Ursa

LAUANTAI 10.1.2015

10.00–12.00 ON LOTTOVOITTO SYNTYÄ SUOMEEN – VAI ONKO?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- Puheenjohtaja: tutkimusjohtaja **Juhana Aunesluoma** (Helsingin yliopisto)
- Yliopistonlehtori **Leena Malkki** (Helsingin yliopisto): Suomi – maailman turvallisin maa?
- Professori **Anne Birgitta Pessi** (Helsingin yliopisto): Suomalaisten arvot, solidaarisuus ja hyvinvointi
- Professori **Juho Saari** (Itä-Suomen yliopisto): Muukalaiset keskuudessamme – huono-osaisuus maailman parhaassa maassa

10.00–12.00 VUOROVAIKUTUS MUSIIKISSA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- Puheenjohtaja: säveltäjä **Lotta Wennäkoski**
- Säveltäjä **Lotta Wennäkoski** ja Avanti!:
- Säveltäjät sattumaa suunnittelemassa
- Professori **Hannu Toivonen** (Helsingin yliopisto): Automaattinen säveltäminen ja muuta laskennallista luovuutta
- Akatemiaprofessori **Petri Toiviainen** (Jyväskylän yliopisto): Musiikin havaitseminen
- Mukana Avanti!n muusikkoja.

10.00–12.00 AJAUDUTAANKO LAMAAN SATTUMALTA?

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

Paneelikeskustelu

- Puheenjohtaja: professori **Heikki Patomäki** (Helsingin yliopisto)
- Dosentti **Teppo Eskelinen** (Itä-Suomen yliopisto/ Vasemmistofoorumi)
- Akatemiaprofessori **Uskali Mäki** (Helsingin yliopisto)
- Ylijohtaja **Juhana Vartiainen** (Valtion taloudellinen tutkimuskeskus)

10.00–12.00 PÄÄTÖKSENTEKO JA MUSTAT JOUTSENET

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Juha Alho** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Tutkimusohjaaja **Niku Määttänen** (Elinkeinoelämän tutkimuslaitos): Kuinka järkevästi suhtaudumme epävarmuuteen?
- ▶ Yliopistonlehtori **Kimmo Vehkalahti** (Helsingin yliopisto): Mustat joutsenet pörssi-kaupassa
- ▶ Professori emeritus **Hannu Nurmi** (Turun yliopisto): Voiko äänestystulos olla mikä tahansa?

11.00–11.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

11.00–13.00 SATTUMAN MATEMATIIKKA

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: tutkimusprofessori **Ilkka Norros** (VTT)
- ▶ Tutkimusprofessori **Ilkka Norros** (VTT): Todennäköisyyksien laskemisesta
- ▶ Apulaisprofessori **Teemu Roos** (Helsingin yliopisto): Kompleksisuus ja sattuma
- ▶ Professori **Eero Saksman** (Helsingin yliopisto): Alkuluvutko satunnaisia?

13.00–14.00 TODENNÄKÖISYYSKLINIKKA

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- ▶ Sattuman matematiikka -session jälkeen todennäköisyys-klinikan asiantuntijat vastaavat yleisön kysymyksiin todennäköisyyksistä ja todennäköisyyslaskennasta.
- ▶ Klinikkan asiantuntijoina toimivat professorit **Elja Arjas** (Helsingin yliopisto, emeritus), **Ilkka Norros** (VTT), **Eero Saksman** (Helsingin yliopisto) sekä **Tommi Sottinen** (Vaasan yliopisto). Kysymyksiä voi lähettää etukäteen sähköpostitse osoitteeseen info@tieteenpaivat.fi

12.00–12.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.00–14.00 TIETOISUUS, TAJUNTA, UNET

– RATKAISEMATTOMIA ARVOITUKSIA TIETEELLE?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Antti Revonsuo** (Högskolan i Skövde, Turun yliopisto)
- ▶ Professori **Antti Revonsuo** (Högskolan i Skövde, Turun yliopisto): Tietoisuus ja tajunta – vain sattumaa ja satunnaista aivokohinaa?
- ▶ Psykologian tohtori **Katja Valli** (Turun yliopisto): Unet – sattuman synnyttämiä vai suunniteltuja?
- ▶ Filosofian maisteri **Nils Sandman** (Turun yliopisto): Painajaiset – sattuman synnyttämiä vai suunniteltuja?
- ▶ Dosentti **Harry Scheinin** (Turun yliopisto): Mitä on yleisanestesia?

12.00–14.00 SATTUMA SOPASSA.

TURVALLISTA JA VAARALLISTA RUOKAA KAUTTA AIKOJEN

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Johanna Mäkelä** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Filosofian maisteri, tohtorikoulutettava **Santeri Vanhanen** (Helsingin yliopisto): Mitä jäänteitä ruuasta arkeologit saattavat löytämään?
- ▶ Professori **Marina Heinonen** (Helsingin yliopisto): Rikka rokassa – onko ruoka turvallista?
- ▶ Filosofian maisteri, tutkija **Anna Kirveennummi** (Turun yliopisto): Tulevaisuuden syömisen villit kortit ja sattumat

12.00–14.00 VAPAA TAHTO JA SATTUMA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: kansleri emeritus **Ilkka Niiniluoto** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Kansleri emeritus **Ilkka Niiniluoto** (Helsingin yliopisto): Miksi vapaa tahto on ongelma?
- ▶ Professori **Markus Lammenranta** (Helsingin yliopisto): Uskomusten tahdonalaisuus
- ▶ Dosentti **Panu Raatikainen** (Helsingin yliopisto): Materialismi, neurotiede ja tahdon vapaus

12.00–14.00 INSPIRAATIOTA VAI SATTUMAA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Eero Miettinen** (Aalto-yliopisto)
- ▶ Taiteen tohtori **Heidi Paavilainen** (Aalto-yliopisto): Kaaos on katsojan silmässä
- ▶ Professori **Eero Miettinen** (Aalto-yliopisto): "Sattuma kuljettaa kuin..."
- ▶ Valtiotieteiden tohtori **Pekka Korpinen**: Onko sattumalle sijaa kaupunkisuunnittelussa?

12.30–12.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.00–13.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.30–13.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.

- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.00–16.00 DEMOSKENEÄ VAI TEKES-TUKEA – SUOMALAISEN PELITEOLLISUUDEN MENESTYSTEKIJÄT

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Frans Mäyrä** (Tampereen yliopisto)
- ▶ Tutkijatohtori **Olli Sotamaa** (Tampereen yliopisto): Pelit työnä – arkista puurtamista, unelmia ja pettymyksiä
- ▶ Tutkija **Sonja Ängeslevä** (Pelikehittäjien yhdistys IDGA Finland ry): Onko Suomen pelikehityksessä taikavoimaa? Vertailu kolmen kehittyvän pelikehitysmaan menestystekijöistä
- ▶ Filosofian maisteri, luova johtaja **Jani Niipola** (Viestintätoimisto Myy): Mitä voimme oppia peliteollisuudelta?

14.00–16.00 ONKO SATTUMALLA SIJAA NYKYKIRJALLISUUDESSA?

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- Paneelikeskustelu
- ▶ Puheenjohtaja: professori **Jaakko Hämeen-Anttila** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Kirjailija, filosofian tohtori **Olli Jalonen**
- ▶ Kirjailija **Katja Kettu**
- ▶ Kirjailija **Leena Parkkinen**

14.00–14.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.30–14.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.30–15.30 PÄIVÄN PAINI:**Luoko markkinatalous demokratiaa?**

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Mattotuomari: dosentti, johtaja **Teija Tiilikainen** (Ulkopoliittinen instituutti)
- ▶ Painijat: dosentti, yliopistonlehtori **Thomas Wallgren** (Helsingin yliopisto) vs. filosofian tohtori, toimitusjohtaja **Risto E. J. Penttilä** (Keskuskauppakamari)

14.30–16.30 SÄÄTÄ SATTUMALTA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Heikki Järvinen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Meteorologi **Petri Takala** (Foreca): Sään ennustaminen
- ▶ Erikoistutkija **Kirsti Jylhä** (Ilmatieteen laitos): Ilmaston luontaista vaihteluako?
- ▶ Professori **Heikki Järvinen** (Helsingin yliopisto): Sääruletti pyörimään

SUNNUNTAI 11.1.2015**12.00–12.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?**

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.00–13.00 BJÖRN KURTÉN -PALKINTO

Päärakennus, sali 12 (3. krs)

- ▶ Nordenskiöld-samfundet i Finland r.f. jakaa Björn Kurtén -palkinnon. Sen voi saada tieteellisestä tai taiteellisesta suorituksesta, joka liittyy Kurténin laajaan toiminnanalaan. Palkinnonsaaja pitää lyhyen puheen.

12.00–14.00 MITÄ ON TAITEELLINEN TUTKIMUS?

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

Paneelikeskustelu

- ▶ Järjestäjä: Taideyliopisto
- ▶ Puheenjohtaja: taidekriitikko, toimittaja **Otso Kantokorpi**
- ▶ Professori **Jan Kaila** (Kuvataideakatemia)
- ▶ Professori **Leena Rouhiainen** (Teatterikoulu)
- ▶ Professori **Vesa Kurkela** (Sibelius-Akatemia)

12.00–14.00 SATTUMA TALOUDEN JA TEKNOLOGIAN HISTORIASSA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Niklas Jensen-Eriksen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Professori **Sakari Heikkinen** (Helsingin yliopisto): Suomi – sattumalta vaurastunut?
- ▶ Filosofian tohtori **Sakari Siltala** (Helsingin yliopisto): Sattumankauppaa? Metsäliitto ja paperin painajainen 2000-luvun taitteessa
- ▶ Professor **Mats Fridlund** (Aalto University): The business of the coincidental bomb. Material histories of learning to live with terrorism

12.00–14.00 "SATTUMOISIN KOHDALLENI OSUI..." ELÄMÄKERTAKIRJALLISUUS TARKASTELUSSA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Pirjo Hiidenmaa** (Helsingin yliopisto)

TUKEA TUTKIMUKSEEN TOHTORITAKUUSTA

Carol Kiriakos ja Kimmo Svinhufvudin *Tohtoritakuu: kirjoittamisen opas jatko-opiskelijalle ja tutkijalle* on akateemisen kirjoittajan paras ystävä.

Kirjan avulla väitöskirja ja tutkimusartikkelit todella valmistuvat.

Carol Kiriakos
Kimmo Svinhufvud:
Tohtoritakuu – kirjoittamisen opas jatko-opiskelijalle ja tutkijalle
ISBN 978-951-884-501-3 | KL 38,3
tammikuu 2015

ART HOUSE Bulevardi 19 C, 00120 Helsinki | 09 694 0752
www.arthouse.fi | info@arthouse.fi | www.facebook.com/ArtHouseKustantamo

- ▶ Filosofian tohtori **Teemu Keskisarja** (Helsingin yliopisto): Pienten ihmisten salattua elämänhistoriaa
- ▶ Filosofian tohtori **Maarit Leskelä-Kärki** (Turun yliopisto): Millainen on elämäkertateos tietoteoksena?
- ▶ Filosofian tohtori **Helena Ruuska** (Helsingin yliopisto): Kirjailijan elämä ja teokset

12.00–14.00 SATTUMA KIELESSÄ

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: Professori **Anne Mäntynen** (Jyväskylän yliopisto)
- ▶ Yliopistonlehtori **Markku Haakana** (Helsingin yliopisto): Sattumien systematiikka – mistä on kyse puhujan itsekorjauksissa?
- ▶ Professori, johtaja **Pirkko Nuolijärvi** (Kotimaisten kielten keskus): Lahdessa vai Lahessa? Sellaisia vai sellasii? Kielellisten valintojen johdonmukaisuus ja sattumanvaraisuus
- ▶ Professori emerita **Lea Laitinen** (Helsingin yliopisto): Inarinsaamen eloonjääminen – sattumaako?

14.00–15.00 KIELIKLINIKKA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Sattuma kielessä -session jälkeen kieliklinikalla vastataan yleisön kysymyksiin suomen ja Suomen kielistä, niiden tulevaisuudesta ja menneisyydestä. Voit kysyä suomen sanojen alkuperästä, kielenhuollon periaatteista ja yksityiskohdista sekä suomen kielen sattumista ja omituisuuksista.
- ▶ Kielentutkijat vastaavat, yrittävät ainakin. Klinikkan asiantuntijoina toimivat **Pirkko Nuolijärvi** (Kotimaisten kielten keskus), **Lea Laitinen** (Helsingin yliopisto) sekä **Ulla-Maija Forsberg** (Helsingin yliopisto). Kysymyksiä voi lähettää etukäteen sähköpostitse osoitteeseen info@tieteenpaivat.fi

12.30–12.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.00–13.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.30–13.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.00–14.20 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.15–16.15 EPÄVARMUUDEN

SIETÄMÄTÖN RASKAUS JA KEVEYS

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: dosentti **Markku Wilenius** (Turun yliopisto)
- ▶ Dosentti **Markku Wilenius** (Turun yliopisto): Epävarmuus tulevaisuuden maailmassa
- ▶ Professori **Göte Nyman** (Helsingin yliopisto): Epävarmuus – elämän siunaus ja kirous
- ▶ Kauppätieteiden tohtori **Leena Ilmola** (IIASA, Itävalta): Luottamus voimavarana epävarmuuden maailmassa – kaksi esimerkkiä Suomi ja Korea

14.30–14.50 MIKSI OLEMME TÄÄLLÄ?

Päärakennus, ala-aula

- ▶ Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoispianetaariossa 20 minuutin esityksiä tähtitaivaasta ja maailmankaikkeudesta.
- ▶ Planetaarioon mahtuu kerralla n. 25 henkeä.
- ▶ Liput Ursan tiskiltä.
- ▶ Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

14.30–15.30 PÄIVÄN PAINI:**Voiko tiede olla demokraattista?**

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- ▶ Mattotuomari: dekaani **Arto Mustajoki** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Painijat: akateemikko **Risto Nieminen** (Aalto-yliopisto)
vs. dosentti, tutkija **Annamari Vänskä** (Turun yliopisto)

15.00–17.00 LÄÄKEHOITOJEN YKSILÖLLINEN TEHO JA HAITTAVAIKUTUKSET:**SATTUMAA VAI PELKKÄÄ GENETIIKKAA**

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- ▶ Puheenjohtaja: professori **Mikko Niemi** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Ylilääkäri **Annikka Kalliokoski** (Fimea): Kaikki haittavaikutukset eivät tule esiin lääkekehityksen aikana
- ▶ Professori **Mikko Niemi** (Helsingin yliopisto): Sattumaa vai genetiikka? Voiko haittavaikutuksia ehkäistä geenitestin avulla?
- ▶ Professori **Olli Kallioniemi** (FIMM, Helsingin yliopisto): Yksilöllinen lääketiede: kohti täsmädiagnostiikkaa ja täsmähoitoja?

TIEDEKIRJA

Iloa ja inspiraatiota tieteestä!

Tieteiden yönä 8.1.2015 myymälä auki klo 22 asti.

Tieteiden päivillä 7.–11.1.2015 myyntipiste myös Helsingin yliopistolla, Fabianinkatu 33.

Tiedekirja - www.tiedekirja.fi
ma klo 10–17
ti–pe klo 10–16
Snellmaninkatu 13,
00170 Helsinki
Puh. 09 635 177

TIEDETTÄ KAHVILASSA

Cafe Päärakennus (Fabianinkatu 33)

KESKIVIikko 7.1.**9.00–10.00 TOIMITTAJIEN AAMUKAHVIT**

- ▶ Toimittajien aamukahvilla tutkijat johdattavat päivän aiheisiin.
- ▶ Järjestäjät: Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Suomen Akatemia.

14.00–15.00 VUODEN TIEDEKIRJA

- ▶ Vuoden tiedekirja -palkinto myönnetään Tieteen päivillä keskiviikkona klo 13.15 (Sali 5).
- ▶ **Anna-Liisa Haavikko** haastattelee palkinnon saajaa. Haastattelun järjestää Suomen tiedekustantajien liitto.

**15.00–15.30 KIRJAILIJAAHAASTATTELU:
TOHTORITAKUU**

- ▶ **Urpu Strellman** haastattelee **Carol Kiriakosia** ja **Kimmo Svinhufvudia** *Tohtoritakuu*-teoksesta. Svinhufvud valittiin viime syksynä Vuoden tietentekijäksi. Haastattelun järjestää Art House.

TORSTAI 8.1.**9.00–10.00 TOIMITTAJIEN AAMUKAHVIT**

- ▶ Toimittajien aamukahvilla tutkijat johdattavat päivän aiheisiin.
- ▶ Järjestäjät: Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Suomen Akatemia.

**13.00–14.30 KIRJAILIJAASTATTELU:
SUOMALAINEN KANSANUSKO**

–SAMAANEISTA SAUNATONTTUIHIN

► **Anna-Liisa Haavikko** haastattelee filosofian tohtori **Risto Pulkkista** *Suomalainen kansanusko* -teoksesta. Tontut, maahiset ja haltijat ovat eläneet kansamme vielä hetki sitten, ja monet vanhan kansan tavat ovat säilyneet nykypäivään asti. Pulkkisen johdolla matkataan perinteisestä kansanuskosta samanismin kautta arkipäivän magiaan. Haastattelun järjestää Gaudeamus.

14.00–14.30 TIETEEN PÄIVIEN KIRJAN ESITTELY

► Tieteen päivien kirjan *Kaikkea sattuu* kirjoittajat esittäytyvät. Haastattelijana toimii **Anna-Liisa Haavikko**. Haastattelun järjestää Gaudeamus ja Tieteellisten seurain valtuuskunta.

NIIN & NÄIN

Filosofiaa jo vuodesta 1994.

niin & näin
filosofinen aikakauslehti

filosofinen kirjasarja

www.netn.fi | kauppa 040 721 4891

PERJANTAI 9.1.

9.00–10.00 TOIMITTAJIEN AAMUKAHVIT

► Toimittajien aamukahvilla tutkijat johdattavat päivän aiheisiin.
► Järjestäjät: Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Suomen Akatemia.

**14.00–14.30 KESKUSTELU:
SUKUPUOLEN FILOSOFIA**

► Italialaisen **Vera Tripodin** esikoisteoksesta *Sukupuolen filosofia* ovat keskustelemassa kirjan toimittajat sekä niin & näin -kustantamon väki. Haastattelun järjestää niin & näin.

**16.00–16.30 KIRJAILIJAASTATTELU:
TAISTELEVA TUTKIMUS**

► **Juha Suoranta** ja **Sanna Ryytänen** ovat haastateltavina teoksesta *Taisteleva tutkimus*. Haastattelun järjestää Into Kustannus.

**16.30–17.00 KIRJAILIJAASTATTELU:
TEHOKKUUDEN TOIVEUNI**

**– UUDEN JULKISJOHTAMISEN HISTORIA
SUOMESSA 1970-LUVULTA 1990-LUVULLE**

► **Ville Yliaska** on haastateltavana teoksestaan *Tehokkuuden toiveuni – Uuden julkisjohtamisen historia Suomessa 1970-luvulta 1990-luvulle*. Haastattelun järjestää Into Kustannus.

LAUANTAI 10.1.

**11.00–11.30 KYSY MITÄ VAIN TÄHDISTÄ
JA AVARUUDESTA**

► Yleisön kysymyksiin vastaavat paikan päällä avaruustieteen professori **Esko Valtaoja** ja vapaa tiedetoimittaja **Jari Mäkinen**. Tilaisuuden juontaa *Tiede*-lehden päätoimittaja **Jukka Ruukki**. Yleisökysymyksiä voi esittää etukäteen *Tiede*-lehden ständillä Tieteen päivien ajan ja verkossa tiede.fi.

TIETEENTEKIJÖIDEN LIITTO
FORSKARFÖRBUNDET

The Finnish Union of University Researchers and Teachers

**12.20–12.20 KIRJAILIJAAHAASTATTELU:
SUOMEN TÄHTITIEEEN HISTORIA**

► Haastattelussa **Tapio Markkanen** teoksesta *Suomen tähtitieteen historia*. Haastattelun järjestää Tähtitieteellinen yhdistys Ursa.

**12.20–12.40 KIRJAILIJAAHAASTATTELU:
MERET – MAAPALLON SINISET KASVOT**

► Haastattelussa **Kai Myrberg** teoksesta *Meret – maapallon siniset kasvot*. Haastattelun järjestää Tähtitieteellinen yhdistys Ursa.

**13.00–13.30 KYSY MITÄ VAIN
TÄHDISTÄ JA AVARUUDESTA**

► Yleisön kysymyksiin vastaavat paikan päällä avaruustähtitieteen professori **Esko Valtaoja** ja vapaa tiedetoimittaja **Jari Mäkinen**. Tilaisuuden juontaa *Tiede*-lehden päätoimittaja **Jukka Ruukki**. Yleisökysymyksiä voi esittää etukäteen *Tiede*-lehden ständillä ja verkossa Tieteen päivien ajan tiede.fi.

SUNNUNTAI 11.1.

**13.00–13.30 KIRJAILIJAAHAASTATTELU:
MITÄ ON HISTORIA**

► Tiedonjulkistamisen elämäntyöpalkinnon saanut professori **Heikki Ylikangas** on haastateltavana kirjastaan *Mitä on Historia*. Ylikangas käyttää teoksessaan havaintoaineikseen muun muassa lukuisia omia historiantulkintojaan, jotka ovat herättäneet vuosien varrella kiivaaksikin luonnehdittavaa keskustelua. Haastattelun järjestää Art House.

**13.30–14.00 KIRJAILIJAAHAASTATTELU:
TUOLTA PUOLEN**

► Professori ja kirjailija **Jukka Kemppinen** on haastateltavana kirjastaan *Tuolta puolen*.
► Haastattelijana on **Urpu Strellman**.
Haastattelun järjestää Art House.

Kaikkien tieteenekijöiden liitto

Tieteenekijöiden liitto on yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkijoiden, opettajien ja muiden akateemisten asiantuntijoiden ammattijärjestö.

Tiedettä elämää varten

www.tieteenekijoidenliitto.fi

PÄIVÄN PAINIT

Päivän paineissa on ajankohtainen ja kiistanalainen teema. Väittelijöitä on kaksi. Mattotuomari esittelee painijat ja pitää tarvittaessa keskusteluyllä. Painit ovat Helsingin yliopiston päärakennuksen (Fabianinkatu 33) luentosalissa 1. Tieteiden yönä 8.1 Suomalaisen Kirjallisuuden Seurassa (Hallituskatu 1) on myös paini.

KESKIVIikko 7.1.2015

14.30–15.30 Aate vai pragmatia?

- ▶ Mattotuomari: valtiotieteiden tohtori, toiminnanjohtaja **Mikko Majander** (Kalevi Sorsa -säätiö)
- ▶ Painijat: valtiotieteiden kandidaatti, Vasemmistonuorten puheenjohtaja **Li Andersson** vs. valtio-tieteiden tohtori, Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja **Markku Jokisipilä** (Turun yliopisto)

TORSTAI 8.1.2015

14.30–16.30 Kohtaavatko energiapolitiikan ja ilmastonmuutoksen aikaikkunat?

- ▶ Mattotuomari: kansleri (emeritus) **Kari Raivio** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Painijat: professori **Raimo Lovio** (Aalto-yliopisto) vs. professori **Markku Ollikainen** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Painia seuraa tutkijoiden ja poliitikkojen paneeli: Energia ja ilmastopolitiikan valinnat – Tutkimustietoon pohjautuva vaalikamppailu?

PERJANTAI 9.1.2015

14.30–15.30 Ovatko tuloerot hyvästä vai pahasta?

- Järjestäjä: Koneen Säätiö
- ▶ Mattotuomari: professori (emeritus) **Risto Alapuro** (Helsingin yliopisto)
  - ▶ Painijat: taloustieteen professori **Matti Virén** (Turun yliopisto)

vs. Eläketurvakeskuksen johtaja (emeritus), professori **Hannu Uusitalo**

LAUANTAI 10.1.2015

14.30–15.30 Luoko markkinatalous demokratiaa?

Mattotuomari: dosentti, johtaja **Teija Tiilikainen** (Ulkopoliittinen instituutti)

- ▶ Painijat: dosentti, yliopistonlehtori **Thomas Wallgren** (Helsingin yliopisto) vs. filosofian tohtori, toimitusjohtaja **Risto E. J. Penttilä** (Keskuskauppakamari)

SUNNUNTAI 11.1.2015

14.30–15.30 Voiko tiede olla demokraattista?

- ▶ Mattotuomari: dekaani **Arto Mustajoki** (Helsingin yliopisto)
- ▶ Painijat: akateemikko **Risto Nieminen** (Aalto-yliopisto) vs. dosentti, tutkija **Annamari Vänskä** (Turun yliopisto)

YÖN PAINI (SKS:N JUHLASALI)

TORSTAI 8.1.

19.00–20.00 Tarvitaanko kirjallisuus- ja taidepalkintoja?

- ▶ Mattotuomari: professori (emeritus) **Seppo Knuuttila** (Itä-Suomen yliopisto)
- ▶ Painijat lähestyvät kysymystä puolesta ja vastaan -näkökulmista.

ESIINTYJÄT

A

Aaltonen, Patrik 38
 Aho, Anna Liisa 23
 Aksela, Maija 36
 Alakukku, Laura 51
 Alapuro, Risto 51, 72
 Alho, Juha 58
 Alho, Olli 26
 Alhonsuo, Sampo 37
 Andersson, Li 22, 72
 Arjas, Elja 25, 58
 Aro, Eva-Mari 46
 Aunesluoma, Juhana 57
 Aura, Erkki 51
 Autio, Jaakko 53
 Autti, Taina 51
 Autti-Rämö, Ilona 50, 51

B

Bargum, Katja 46
 Blomberg, Kristian 26
 Brunila, Kristiina 31
 Brusila, Johannes 47

D

Dhondt, Pieter 21
 Djupsund, Göran 47

E

Ekrem, Carola 38
 Erola, Jan 55
 Erola, Jani 53
 Eräsaari, Risto 21
 Eskelinen, Teppo 57

F

Fogelholm, Mikael 53
 Fortelius, Mikael 22
 Fridlund, Mats 63

G

Gilbert, F. Scott 22
 Granvik, Mikael 35

H

Haakana, Markku 64
 Haapala, Pertti 19
 Haapala, Vesa 26
 Haario, Heikki 50
 Haga, Marcus 41
 Haggrén, Georg 39
 Hakamies-Blomqvist, Liisa 38
 Halinen, Petri 32
 Hanski, Ilkka 52
 Hari, Riitta 51
 Harrison, Dick 47
 Havaste, Paula 36
 Heikkilä, Tuomas 16
 Heikkinen, Sakari 63
 Heinonen, Marina 59
 Heiskala, Risto 33
 Heliövaara, Kari 52

Hevonkorpi, Ville 24
 Hiidenmaa, Pirjo 36, 63
 Hildén, Mikael 30, 53
 Hintikka, Jukka 44

Honkatukia, Päivi 31

Hoppu, Tuomas 19

Hovi, Tuija 51

Hukantaival, Sonja 32

Häkkinen, Kaisa 39, 46

Hämeen-Anttila, Jaakko 61

Hämäläinen, Heini 40

Hämäläinen, Niina 37

Härkönen, Anna-Leena 37

I

Ilmakunnas, Seija 47
 Ilmanen, Matti 37
 Ilmola, Leena 65
 Ilmolahti, Oona 36
 Ilmonen, Pauliina 40

J

Jalonen, Olli 61
 Jensen-Eriksen, Niklas 63
 Jernvall, Jukka 22
 Joensuu, Juri 29
 Jokela, Markus 48
 Jokisipilä, Markku 22, 48, 72
 Jokivuolle, Esa 37
 Julkunen, Ilkka 32
 Jylhä, Kirsti 62
 Järvi, Ulla 20
 Järvinen, Heikki 62
 Järvinen, Katriina 53

K

Kaataja, Sampsa 21
 Kaila, Jan 63
 Kainulainen, Heini 61
 Kajava, Mika 20
 Kallberg, Maari 37
 Kallio, Elina 41
 Kallio, Tapio 25
 Kalliokoski, Annikka 66
 Kallioniemi, Olli 66
 Kanerva, Kirsi 67
 Kangas, Olli 25
 Kantokorpi, Otso 63
 Kaprio, Jaakko 48
 Karjalainen, Mikko 37
 Karjalainen, Sakari 51
 Katajamäki, Hannu 48
 Kautto, Petrus 20
 Keisalo, Marianna 42
 Keiski, Riitta 46
 Kempainen, Antti 47
 Kempainen, Jukka 70
 Kere, Juha 53
 Keskisarja, Teemu 64
 Kettu, Katja 61

Kilpelä, Eliel 38

Kilpinen, Erkki 21

Kiriakos, Carol 67

Kirveennummi, Anna 59

Kivilaakso, Aura 43

Kivisaari, Esko 24

Knif, Henrik 38

Knuuttila, Seppo 37, 43, 73

Kohonen, Jukka 25

Koivisto, Satu 44

Kokko, Hanna 46, 55

Kokkonen, Jouko 25

Kolbe, Laura 30, 53

Korhola, Atte 19

Korhonen, Hannele 53

Korkeamäki, Timo 46

Korpinen, Pekka 60

Korpiola, Mia 26

Kortela, Tomi 37

Kortelainen, Anna 39

Koskela, Hille 31

Koskentalo, Jaakko 38

Koskihaara, Niina 43

Kotiaho, Janne 20

Kouki, Jari 52

Kuisma, Markku 19, 39

Kujala, Urho 25

Kulmala, Liisa 52

Kulmala, Markku 46

Kultti, Klaus 26

Kuorikoski, Jaakko 19

Kupiainen, Antti 47

Kurkela, Vesa 63

Kuusisto-Arponen,

Anna-Kaisa 32

Kuvaja, Christer 38

L

Laaksonen, Ari 19
 Lahtinen, Anu 44
 Laine, Elsi-Mari 31
 Laitinen, Kauko 16
 Laitinen, Lea 64
 Lammenranta, Markus 60
 Lampinen, Antti 43
 Lappalainen, Mirkka 48
 Lassas, Matti 50
 Latvala, Antti 48
 Laurson, Lasse 47
 Lavento, Mika 32
 Lehto, Kirsi 16
 Lehtonen, Tommi 48
 Lehtonen, Turo-Kimmo 24
 Leikola, Antto 36
 Leskelä-Kärki, Maarit 64
 Leskinen, Auli 16
 Lindfors, Antti 42
 Lindqvist, Yrsa 38
 Lindström, Jukka 42
 Linkinen, Tom 44
 Liukko, Jyri 25
 Lokki, Juhani 36
 Louhiala, Pekka 51
 Lovio, Raimo 31, 72
 Lummaa, Virpi 46
 Lundgren, Maija 43
 Luttinen, Arto 35
 Läärä, Esa 19
 Lönnroth, Harry 48

M

Majander, Mikko 22, 30, 72
 Malkki, Leena 57
 Mannermaa, Kristiina 32
 Mannila, Heikki 51
 Mappes, Johanna 52
 Markkanen, Tapio 24, 36, 70
 Matomäki, Kaisa 20
 Mattila, Antti 24

Mattila, Raija 16, 20
 Meinander, Henrik 48
 Merikallio, Sini 55
 Miettinen, Eero 60
 Miettinen, Topi 26
 Moisio, Sami 24
 Muinonen, Karri 16
 Mustajoki, Arto 66, 73
 Mustonen, Arimo 42
 Myrberg, Kai 70
 Myrén, Tuomas 41
 Myyrä, Sami 51
 Mäkelä, Annikki 52
 Mäkelä, Antti 55
 Mäkelä, Johanna 59
 Mäkelä, Mika 36
 Mäki, Uskali 57
 Mäkinen, Anne 41
 Mäkinen, Jari 69
 Mäntynen, Anne 64
 Mäntyniemi, Samu 25
 Mäyrä, Frans 61
 Määttänen, Niku 58

N

Nevala, Heikki 42
 Niemelä, Solja 26
 Niemi, Mikko 66
 Nieminen, Risto 66, 73
 Niiniluoto, Ilkka 55, 60
 Niipola, Jani 61
 Nissinen, Martti 20
 Nordlund, Kai 30
 Norros, Ilkka 58
 Norros, Olli 33
 Nuolijärvi, Pirkko 64
 Nuorteva, Jussi 39
 Nurmi, Hannu 58
 Nykänen, Panu 21
 Nyman, Göte 65
 Nyström, Samu 36

O

Ojanen, Markku 36
 Ollikainen, Markku 31, 72
 Olsson, Pia 43
 Orjasniemi, Seppo 37

P

Paavilainen, Heidi 60
 Paavolainen, Leena 25
 Pajari, Ilona 23
 Pakkanen, Jari 16
 Palomäki, Jussi 26
 Palviainen, Asko 35
 Pamilo, Pekka 52
 Pantti, Mervi 54
 Parkkinen, Leena 61
 Partonen, Timo 42
 Patomäki, Heikki 57
 Pekkarinen, Tuomas 26
 Penttilä, Risto E.J. 62, 73
 Pesonen, Petro 44
 Pessi, Anne Birgitta 57
 Pohjola, Matti 46
 Polvinen, Merja 29
 Poranen, Minna 32
 Pulkkinen, Outi 37
 Pulkkinen, Risto 68
 Pulkkinen, Tuija 33
 Pulkkinen, Tuija 33
 Punamäki, Raija-Leena 32

R

Raatikainen, Panu 60
 Raento, Pauliina 26
 Raittila, Pentti 54
 Raivio, Kari 31, 72
 Rankama, Tuija 44
 Ranta, Jukka 25
 Repo, Timo 42
 Revonsuo, Antti 59
 Rimpiläinen, Tommi 20
 Ripatti, Samuli 48
 Ritari, Katja 43

Roos, Teemu 58
 Rosenlund, Marcus 30
 Rotkirch, Anna 30, 46
 Rouhiainen, Leena 63
 Ruotsala, Antti 43
 Ruuska, Helena 64
 Ryytänen, Sanna 69
 Räsänen, Syksy 16, 32

S

Saari, Juho 57
 Saksman, Eero 58
 Salasuo, Mikko 26
 Salmi, Hannu 24
 Salmi, Leena 24
 Sandman, Nils 59
 Sandström, Caroline 47
 Savia, Satu 41
 Scheinin, Harry 58
 Seppä, Heikki 51
 Seppälä, Päivi 19
 Setälä, Maija 30
 Sibelius, Patrick 47
 Sihvola, Ari 11, 50
 Siivonen, Katriina 43
 Sillanpää, Mika 31
 Siltala, Sakari 63
 Siltanen, Samuli 50
 Silvennoinen, Oula 32
 Simpura, Jussi 20, 21
 Sisättö, Vesa 37
 Sjöblom, Tom 20, 43
 Sotamaa, Olli 61
 Soubiran, Sébastien 21
 Spiegelhalter, David 11
 Stark, Laura 33
 Stenius, Marianne 46
 Stenlund, Mikko 17
 Stoddard, Frederick 51
 Sulkunen, Pekka 21
 Sumiala, Johanna 54
 Sundell, Tarja 32

Sundström, Liselotte 52
 Suominen, Kalle-Antti 30
 Suoranta, Juha 69
 Svinhufvud, Kimmo 67
 Söderling, Trygve 47
T
 Takala, Petri 62
 Tammi, Tuukka 26
 Tarasti, Eero 33, 36
 Tawaststjerna, Erik T. 46
 Tepora, Tuomas 19
 Thylin-Klaus, Jennica 38
 Tidigs, Julia 38
 Tigerstedt, Peter 42
 Tiilikainen, Teija 30, 62, 73
 Toiviainen, Petri 57
 Toivonen, Hannu 57
 Tuominen, Miira 20
 Tuomioja, Erkki 11
U
 Uusitalo, Hannu 52, 73
 Uusitalo, Susanne 26
V, W
 Vaattovaara, Mari 53
 Vainio-Kurtakko, Maria 38
 Vala, Ursula 22
 Wallgren, Thomas 62, 73
 Valli, Katja 59
 Valtaoja, Esko 69
 Valtonen, Pekka 24
 Vanhanen, Santeri 59
 Vapalahti, Olli 32
 Vartiainen, Hannu 26
 Vartiainen, Juhana 29, 57
 Vartiainen, Pirkko 48
 Vehkalahti, Kimmo 58
 Wennäkoski, Lotta 57
 Vertio, Harri 51
 Viitasalo, Markku 19
 Wilenius, Markku 65
 Wilhelmsson, Thomas 20

Viren, Matti 52, 72
 Vuorimaa, Timo 25
 Vuorinen, Heikki S. 36
 Vänskä, Annamari 66, 73
Y
 Ylikangas, Heikki 70
 Ylikoski, Petri 16
Å
 Åberg, Leif 54
Ä
 Ängeslevä, Sonja 61
Ö
 Österlund-Pötzsch,
 Susanne 38

MUISTIINPANOJA

